

NÁRODNÍ STRATEGIE

bezpečnosti silničního provozu

Informace o plnění v roce 2005

MINISTERSTVO
DOPRAVY

I.

Informace o plnění Národní strategie bezpečnosti silničního provozu za rok 2005

Úvodem

Rok 2005 byl druhým rokem realizace Národní strategie bezpečnosti silničního provozu, která má objektivně stanovený cíl snížit počet usmrcených do roku 2010 na polovinu oproti stavu v roce 2002. To vyžaduje snížit každoročně počet usmrcených průměrně o 94 osob.

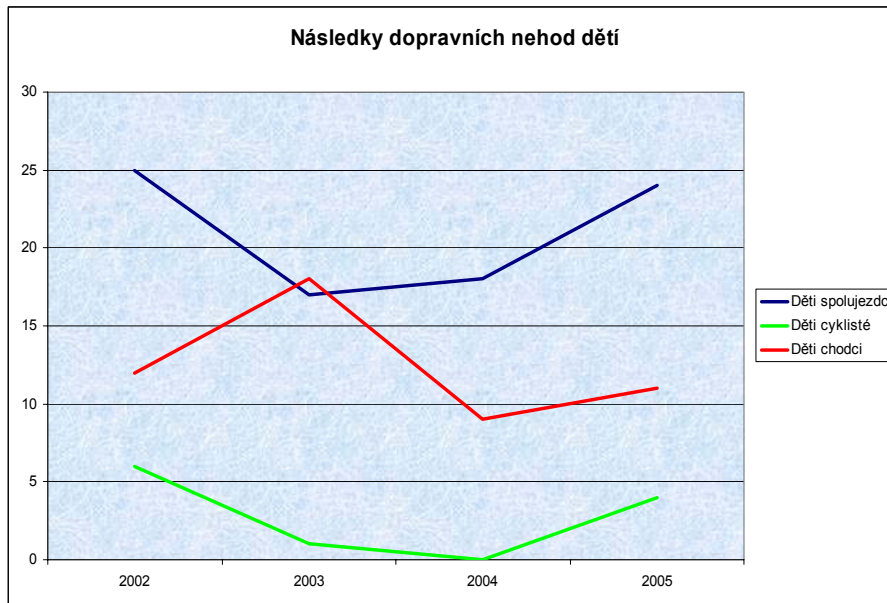
Z pohledu tohoto cíle je Národní strategie plněna úspěšně. Za dva roky klesl roční počet usmrcených o 192 osob. Počet těžce zraněných klesl o 857, počet lehce zraněných klesl o 2338. Výsledek dosažený v roce 2005 je nejlepší za posledních 15 let.

Za zásadní změnu je třeba označit vnímání silniční bezpečnosti z pohledu české veřejnosti. Díky dobře zvládnutým komunikačním aktivitám a rostoucí aktivitě dopravní policie výrazně vrostl nejen zájem médií o toto téma, ale také jejich aktivní podpora při propagaci pozitivních hodnot a zásad bezpečného chování. Na poklesu nehodovosti se také podílí mnohem širší rozvoj dopravně-zklidňujících prvků v obcích.

Dalším zásadním úspěchem je schválení nových pravidel silničního provozu novelou zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dopad nových pravidel na bezpečnost silničního provozu lze očekávat až s účinností novely zákona ve druhé polovině roku 2006. Je to jasným potvrzením společenského zájmu chránit slušné účastníky silničního provozu.

V porovnání s rokem 2004 lze jako negativní trend označit zvýšený počet dopravních nehod (o 2 778) a počet dopravních nehod, kdy viník z místa nehody ujel (při těchto nehodách bylo usmrceno o téměř 2/3 více osob než v roce 2004). Neúspěchem je zvýšený počet usmrcených dětí (o 12 oproti roku 2004), z toho více než polovina (22 dětí) bylo spolujezdci v osobních automobilech – jinými slovy téměř 10 % z celkového počtu spolujezdců usmrcených v osobních automobilech. 55 % dětí, které zemřely jako spolujezdci při dopravní nehodě osobního automobilu, nebylo připoutáno bezpečnostním pásem nebo umístěno v dětské autosedačce. I nadále však zůstává největším problémem v oblasti bezpečnosti silničního provozu rychlostní chování řidičů. Přes 47 % osob bylo usmrceno právě při nehodách zaviněných nepřiměřenou rychlostí. Oproti roku 2005 zde došlo k nárůstu o cca 5%.“

Bezpečnost silničního provozu je dána třemi hlavními faktory – chováním účastníků silničního provozu (lidský faktor), stavem pozemních komunikací (infrastruktura) a stavem vozidel.

Lidský faktor

Společné a koordinované působení prevence a represe přináší své výsledky. Ministerstvo dopravy zrealizovalo kampaň propagující a odůvodňující dodržování rychlostního limitu v obcích a zároveň roste kontrolní aktivita v těchto místech. Vedle Policie ČR jsou velmi aktivní obce a města, která pořizují vlastní měřicí techniku, přičemž pravomoc obecní policie roste.

Druhým propagovaným tématem jsou zádržné systémy, do jejichž propagace v roce 2005 Ministerstvo dopravy zapojilo Policii ČR, městské strážníky, Síť Zdravých měst, třetinu českých porodnic, všechny základní školy, pediatry, dětské sedačky byly předváděny na motoristických výstavách, zábavných akcích pro veřejnost či v nákupních centrech a byly spuštěny internetové stránky, které jsou citovány v různých materiálech zvláště pro maminky. Používání zádržných systémů je zároveň kontrolováno policisty, kteří sami bezpečnostní pásy také používají.

Rok 2005 byl také ve znamení posilování dopravní výchovy, Ministerstvo dopravy zajistilo materiály pro všechny mateřské školy, všichni prvňáčci dostali speciální balíček pro výuku dopravní výchovy v rodině a ve škole, učitelé všech základních škol dostali základní výukový materiál, mnozí z nich prošli také kurzem, desetiletí žáci se účastní teoretické i praktické výuky na dopravních hřištích, po jejímž úspěšném absolvování získávají řidičský průkaz cyklisty, v celé ČR probíhá Dopravní soutěž mladých cyklistů. Kladně je přijímán také projekt Bezpečná cesta do školy, kdy jsou děti zapojovány do hledání a odstraňování nebezpečných míst ve svém okolí. Středoškolští studenti se účastní dnes již velmi oceňovaného projektu „The Action“.

Propagace odpovědnosti při konzumaci alkoholu a drog se přesouvá do míst zábavy a konzumace a policejní kontroly se soustředí na kritická místa a časy. Česká republika má nejnižší podíl usmrcených při „alkoholových“ nehodách. Vývoj v oblasti smrtelných nehod způsobených alkoholem je velmi uspokojující.

Infrastruktura

Ministerstvu dopravy se daří budovat nové úseky dálnic, které jsou oproti silnicím I., II. a III. třídy i místním komunikacím z hlediska počtu dopravních nehod i počtu usmrčených jednoznačně bezpečnější a navíc odvedou intenzivní dopravu z nebezpečných úseků na klasických silnicích. Stále více jsou v obcích a městech realizovány prvky dopravního zklidňování, jsou osvětlovány a stavebně upravovány přechody pro chodce, budují se nové cyklostezky, u nich se realizuje bezpečnostní audit. Díky projektu Bezpečná cesta do školy jsou v obcích odhalována a řešena riziková místa.

Nedošlo k zakotvení bezpečnostního auditu jako oficiálního nástroje pro zajištění bezpečné infrastruktury do českého právního řádu a povinnosti správce či vlastníka komunikace sledovat nehodovost na pozemní komunikaci ve své správě a zjištěné nehodové lokality závazně a neprodleně odstranit, nicméně bezpečnostní audit je již prováděn u některých nově realizovaných projektů nebo nehodových lokalit.

V roce 2005 se zlepšil stav dopravního značení, avšak odstraňování řady nehodových lokalit (zejména u větších stavebních úprav) naráží na nedostatek finančních prostředků správců příslušných komunikací.

V roce 2005 pokračovala likvidace nepovolených reklamních zařízení při dálnicích a rychlostních silnicích na základě jednotlivých výzev známým i neznámým vlastníkům nepovolených reklamních zařízení.

Vozidla

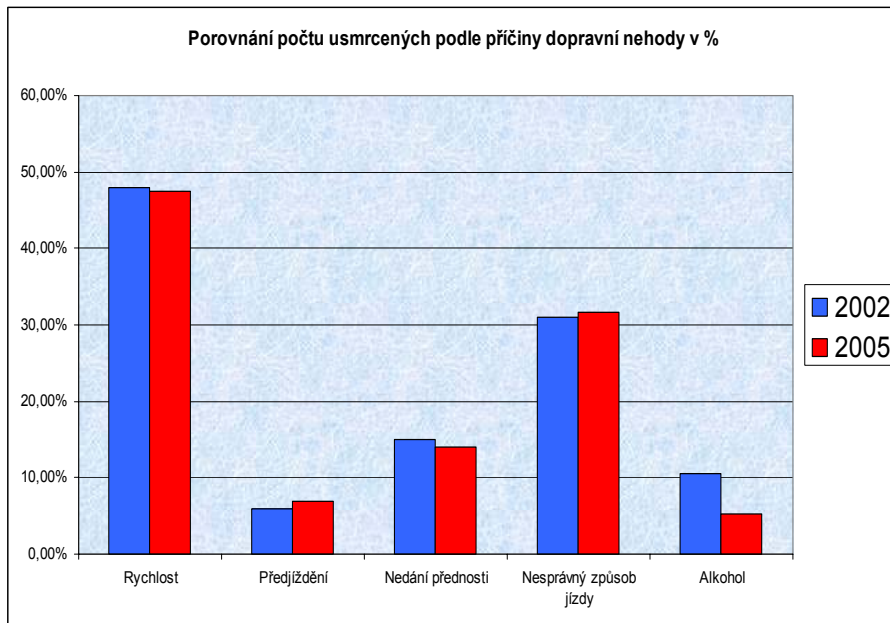
Počet dopravních nehod zaviněných technickou závadou vozidla se oproti roku 2004 zvýšil o téměř 7 %. Jednou z příčin je zejména vysoký počet starších vozidel registrovaných v ČR (pozn.: lze doplnit aktuálními statistickými údaji), které jsou často v nevyhovujícím technickém stavu a nesplňují na rozdíl od nových vozidel ani vyšší požadavky na bezpečnost silničního provozu. Při konstruování a výrobě nových vozidel je navíc zohledňována i ochrana chodce při srážce s vozidlem. V roce 2005 bylo nadto v České republice nově registrováno více ojetých vozidel než vozidel nových.

Stáří vozového parku osobních automobilů a autobusů se v roce 2005 zvýšilo u osobních automobilů na 13,82 roku a u autobusů na 14,62 roku. Příčinou tohoto stavu je relativně nízké vyřazování starých vozidel z provozu a nedostačující obnova vozového parku novými vozidly. Ke konzervaci průměrného věku přispívá též dovoz ojetých vozidel.

Špatný technický stav vozidel byl zjištěn i v rámci dohledové činnosti Policie ČR. Více než 10 % vozidel, které se dostavily k technické prohlídce na STK, bylo v technicky nezpůsobilém či dočasně technicky nezpůsobilém stavu. Pro zlepšení kvality činnosti Stanic technické kontroly bude v roce 2006 postupně zaváděn do provozu systém AIS-STK, který usnadní správu a centralizaci při kontrole získaných dat, vytvoří nové možnosti pro státní odborný dozor nad STK a umožňuje i lepší koordinaci všech kontrolních orgánů.

Závěr

Současným nejdůležitějším úkolem je využití nástrojů obsažených v novelizovaném zákoně o silničním provozu. Je zcela evidentní, že v následujícím období sehraji klíčovou roli policejní složky (jak státní tak obecní) a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Je tudíž vhodné co nejvíce personálně i technicky posílit tyto subjekty. Dosavadní zkušenosti prokazují, že finanční prostředky investované tímto způsobem mají vysokou a rychlou návratnost (z makroekonomického hlediska snížením škod způsobených nehodovostí, z mikroekonomického hlediska zvýšeným výběrem od přestupců).

V materiálu jsou úmyslně prezentovány činnosti dle jednotlivých subjektů s cílem inspirovat ostatní obdobné subjekty a zpřístupnit co nejvíce užitečných informací pro orgány místní správy i nestátní neziskové organizace s cílem zapojit je do aktivit v bezpečnosti silničního provozu.

A. Snížení počtu nehod a jejich následků způsobených nepřiměřenou rychlostí

OPATŘENÍ A 1: Preventivní působení k snížení počtu nehod způsobených vlivem nepřiměřené rychlosti

Ministerstvo dopravy:

V roce 2005 Ministerstvo dopravy uskutečnilo kampaň „50 km/h má smysl“. Cílem kampaně bylo upozornit na rozdíly mezi 50km/h a 60km/h v následcích při dopravní nehodě a zvýšit pozornost a ohleduplnost řidičů vůči nejzranitelnějším účastníkům silničního provozu – dětem, chodcům a cyklistům.

Toto pravidlo bylo prezentováno atraktivní formou a veřejnosti byly předloženy racionální argumenty pro podporu rychlostního limitu 50 km/h. Kampaň byla vysoce hodnocena nejen v široké veřejnosti, ale i odborníky na reklamu, kteří hodnotili její kreativní a nápadité ztvárnění a podání informací veřejnosti.

Další kampaň byla věnována tématu bezpečné vzdálenosti, která s rychlostí úzce souvisí. Cílem bylo upozornit řidiče na důležitost dodržování bezpečné vzdálenosti, zejména na dálnicích. V této kampani bylo poprvé v ČR použito tzv. pravidlo 2 sekund, které umožňuje řidiči jednoduše určit minimální bezpečný odstup při jakékoli rychlosti.

V přípravě je dále novela vyhlášky č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 152/2003 Sb. Obsahem této novely budou mimo jiné i ustanovení směrnice 2000/56/ES, které se týkají způsobu výcviku a zkoušek žadatelů o řidičská oprávnění. Tato ustanovení by měla podstatně zkvalitnit výcvik v autoškolách a zpřísnit zkoušky dovedností a chování.

Kraje:

Karlovarský kraj

V rámci osazování informačních automatických měřičů rychlosti byl v kraji zabudován jeden měřič v obci Velká Hleďsebe. V roce 2006 se předpokládá zabudovat měřič v Sokolově a Chebu.

Magistrát hl. města Prahy

Hl. m Praha nemá v současné době možnost zajistit přímo dodržování nejvyšší povolené rychlosti na komunikacích a proto jsou využívány systémy automatického měření rychlosti s pořizováním záznamů přestupků. Na kapacitních komunikacích je použit poměrový způsob měření, kdy je měřena průměrná rychlost v daném úseku komunikace. V loňském roce byly také umístěny 2 ukazatele aktuální rychlosti pro řidiče a zkušebně byla instalována dvě měřicí zařízení, z nichž jedno zaznamenává překročení nejvyšší povolené rychlosti a druhé zaznamenává jak překročení povolené rychlosti, tak i jízdu na červenou.

Plzeňský kraj

V Plzeňském kraji byly využity následující nástroje k naplňování opatření:

- využití mobilních měřičů rychlosti v okrese Tachov – instalace u ZŠ Kladruby
- využití maket policistů – instalováno po dohodě s PČR Domažlice
- kontroly na silnicích policií ČR i v rámci SOD pracovníky krajského úřadu
- zdokonalování řidičských návyků - zkušební folie - podzim 2005 (letišť Líně)

- využití pevných měřičů rychlosti - u 6 obcí s rozšířenou působností v rámci kraje s projednáváním přestupků u těchto obcí
- den otevřených dveří STK - jaro-podzim
- kurzy bezpečné jízdy (Plzeň) - velká účast řidičů z řad veřejnosti.

Ústecký kraj

V Ústeckém kraji bylo v roce 2005 na silnicích I. třídy osazeno 7 ks automatických měřičů rychlosti.

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina vyhlásil grantový program Bezpečná silnice 2005, ze kterého byla možnost nakupovat zařízení k měření rychlosti.

Nadace BESIP:

Nadace BESIP ve spolupráci s Ministerstvem dopravy zajistila výrobu seriálu určeného především pro ženy – řidičky. Seriál obsahuje 7 dílů. Tyto díly se zabývají i problematikou bezpečné vzdálenosti a dodržování rychlostních limitů. Seriál bude odvysílán v roce 2006 v rámci programu veřejnoprávní televize.

Nadace BESIP ve spolupráci s Ministerstvem dopravy zajistila výrobu rozhlasového seriálu určeného pro ženy – řidičky. Výsledkem je 10 rozhlasových spotů, které bude vysílat, taktéž v roce 2006, veřejnoprávní rozhlas i některá komerční rádia.

Oba výše zmíněné seriály jsou určeny pro ženy, ale jejich celkové vyznění je velmi zajímavé a poučné i pro muže. Seriály mohou být díky své formě (příběhu) atraktivnější alternativou současných bezpečnostních spotů, které jsou formulované často jako přímá instruktáž.

Nadace BESIP se ve spolupráci s Ministerstvem dopravy zabývala distribucí videokazet Auto je zbraň. Kazety jsou určeny pro řidiče – nováčky. Film popisuje celou řadu krizových situací a nabízí jejich správné řešení. Pomáhá ke zlepšení dovedností těchto nových řidičů, které získali v autoškolách. TV a rozhlasový seriál pro ženy řidičky se zabývá zvýšením řidičských dovedností žen, které byly získány již před lety. Dává návod, jak se i po letech neřízení vozidla, k řízení vrátit.

Dalším projektem je anketa Řidič – řidička roku, kterou vyhlásila Nadace BESIP. Ankety se zúčastnilo více jak 20 000 respondentů, kteří se zabývali teoretickou částí soutěže – vypracováním testu. Finalisté soutěže museli prokázat taktéž praktické dovednosti. Díky širokému mediálnímu zabezpečení byl zajištěn zájem široké veřejnosti o bezpečnost na silnicích a o zvýšení řidičských dovedností.

Nadace BESIP v roce 2005 zadala vytvoření námětu a scénáře k filmu, který bude určený pro věkovou skupinu mladých lidí (16-19 let), která dosud není zcela pokryta mediálními kampaněmi. Zabývá se mj. i problematikou výběru autoškoly spojeného s nutností praktického výcviku. V letošním roce bude film natočen a poté distribuován na střední školy a učiliště.

OPATŘENÍ A 2: Široká aplikace prvků dopravního zklidňování zejména v obcích

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy prostřednictvím SFDI a jeho Programu pro poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování

osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, podpořilo akce z rozpočtu SFDI v roce 2005 v celkové výši 76,3 mil.Kč.

Prvky dopravního zklidňování propaguje vůči obcím také soutěž „Zvyšování bezpečnosti silničního provozu prostřednictvím podpory dopravně-zklidňujících opatření ve městech a obcích“.

Přihlašované projekty musí být zaměřené na proměny veřejných prostorů měst a obcí a založené především na optimálním uspořádání automobilové, cyklistické a pěší dopravy s důrazem na bezpečnost všech účastníků provozu. Oceněné dobré příklady jsou pak prezentovány na výstavách, v odborných časopisech a materiálech pro obce a města.

Kraje:

Jihomoravský kraj

Správce krajských silnic Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje, zajišťuje toto opatření ve spolupráci s dodavatelem projektové dokumentace a Policií ČR při zadávání, připomínkovém řízení a samotné realizaci výstavby, rekonstrukcí a oprav silnic II. a III. třídy uplatňování moderních prvků dopravního zklidňování. Správce krajských silnic řeší dle možností podněty směřující ke zlepšení srozumitelnosti dopravně technického vybavení. Pravidelně jsou vyhodnocována nehodová místa na krajských silnicích a provedená šetření se berou v úvahu při plánování rekonstrukcí a oprav silnic.

Odbor dopravy Krajského úřadu Jihomoravského kraje podporuje na základě zhodnocení předložených projektů pěší a cyklistické dopravy obcí a měst na území kraje rozvoj výstavby cyklostezek formou doporučení dle pravidel pro poskytování dotací ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Jihomoravský kraj podporuje prostřednictvím vypsání dotačních projektů opravy a výstavbu místních komunikací, chodníků a cyklistických stezek pro obce a mikroregiony na území kraje. Na uvedený účel bylo v roce 2005 čerpáno z rozpočtu kraje přibližně 18 000 000,-Kč.

V roce 2005 podal Jihomoravský kraj projekt v rámci Opatření 1.3. Cestovní ruch a nabídka aktivit pro volný čas – Iniciativy Společenství INTERREG IIIA s názvem „Portál cykloturistiky Jihomoravského kraje v návaznosti na Dolní Rakousko“, který umožní souhrnně informovat návštěvníky a turisty o cyklotrasách a cyklostezkách včetně všech souvisejících služeb. Projekt byl přijat a v současné době se připravuje výběrové řízení.

Projekt obsahuje zpracování webové aplikace vyhledávající cyklotrasy z místa do místa s napojením na webportál Jižní Morava a dostupné informace v území (turistické atraktivita regionu, ubytování, cykloopravny-půjčovny kol, TIC-turistická informační centra, železniční zastávky, sportovní areály – koupaliště apod.). Součástí projektu je cyklomapa s průvodcem, brožura cykloturistiky v Jihomoravském kraji, propagační leták a v rámci projektu budou ve vybraných obcích při hranici s Dolním Rakouskem umístěny informační kiosky s tiskárnou s připojením na internet.

Královéhradecký kraj

Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje spolupracuje s Policií ČR a obcemi v problematice dopravního zklidňování v obcích při rekonstrukcích průtahů obcemi a řešení nehodových lokalit v obcích, zvyšování přehlednosti křižovatek, zvyšování srozumitelnosti dopravního vybavení a značení a zlepšování přehlednosti přechodů pro chodce a zajištění jejich řádné viditelnosti.

Liberecký kraj

V rámci kraje je každoročně uskutečněno jednání v každém okrese, na kterém se vyhodnocují (podrobně rozebírají) nehodové úseky. Návrhy na řešení vychází přímo z jednání: zdrsnění vozovky, doplnění, výměna svíslého dopravního značení, úprava či obnova

vodorovného dopravního značení, prořezání zeleně, osazení dopravního zrcadla, odstranění nepovolených reklam či nepovoleného dopravního značení. Problémovější nevhodné lokality jsou zadány autorizovanému inženýrovi k posouzení.

Liberecký kraj podporuje formou grantů aktivity vedoucí ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Přímou dotací z rozpočtu Libereckého kraje byly podpořeny 2 projekty: v Raspenavě a v Zahrádkách.

Moravskoslezský kraj

V roce 2005 byl vyhlášen krajem program „Zvyšování pasivní bezpečnosti na pozemních komunikacích (DSH_3), který poskytoval systémovou podporu na realizaci nízkonákladových dopravně inženýrských opatření jejich potřebnost určila obec jako místní autorita zajišťující upokojujání potřeb dopravy. Dotační program byl víceletý a byl určen pro místní komunikace dle zákona 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a zaměřen na úpravy a modernizace zvyšující jejich pasivní bezpečnost pro pěší a nemotorovou dopravu a přístupnost osobám se sníženou schopností orientace a pohybu. V tomto programu byly rozděleny 23 obcím dotace ve výši 13,5 mil. Kč – poskytnuté dotace vygenerovaly realizaci stavebních úprav komunikací pro ochranu nemotorové dopravy v celkové výši 31,4 mil. Kč a podpořily další investice obcí do těchto úprav v celkové výši 29 mil. Kč.

Olomoucký kraj

Na území Olomouckého kraje byly při rekonstrukcích průtahů silnic obcemi v letech 2002-2005 realizovány vjezdové ostrůvky na následujících silnicích:

- silnice II/449 Senice na Hané – v roce 2002,
- silnice III/4353 Blatec – v roce 2004,
- silnice II/367 Bedihošť – v roce 2005.

V období 2002 -2005 byly dále realizovány následující akce:

- okružní křižovatka na silnicích III/4436 a III/4432 v Samotiškách,
- okružní křižovatka na silnicích II/367 a III/3674 v Prostějově,
- úprava průtahu silnice II/448 v Těšeticích.

Pardubický kraj

Na silnicích I. třídy byly vybudovány v roce 2005 dvě okružní křižovatky a to na silnici I/2 v Přelouči a na silnici I/37 ve Slatiňanech. Na komunikaci I/14 a I/35 byly vybudovány dělicí ostrůvky pro bezpečné přecházení chodců.

Plzeňský kraj

Prvky dopravního zklidňování jsou aktivně uplatňovány především v krajském městě Plzni.

Ústecký kraj

Byly vybudovány vjezdové ostrůvky na vjezdech do obcí na komunikacích III/2521 průtah Chomutov, II/247 Chotěšov, II/608 Straškov, II/264 D. Podluží, II/224 Kadaň.

Ústecký kraj aplikoval prvky dopravního zklidňování v obcích při rekonstrukcích průtahů obcemi a řešení nehodových lokalit v obcích III/25327 Všechlapy, III/25344 Novosedlice, II/253 Přestanov, III/25337 Bystřany.

Kraj Vysočina

V rámci kraje se uplatňují zásady TP 145 ve všech stupních plánovací dokumentace.

Podpora obcí vyhlášením grantového programu Bezpečná silnice 2005.

Zlínský kraj

Pro bezpečnost chodců byla z rozpočtu Zlínského kraje poskytnuta účelová investiční dotace obci Zašová ve výši 100 000,- Kč na zajištění bezpečného přecházení chodců na komunikaci I/35 pro rekonstrukci světelné signalizace.

OPATŘENÍ A 3: Zvýšení počtu měření rychlosti jízdy

Ministerstvo vnitra:

V roce 2005 bylo policejním prezidentem vyhlášeno 22 celorepublikových DBA, z nichž 3 byly zaměřeny přímo na dodržování stanovených limitů rychlosti, rychlost byla měřena i v rámci dalších DBA.

Dále bylo uskutečněno 79 krajských a 900 okresních DBA typu „X“ a 34 krajských a 573 okresních DBA typu „Y“.

Kontroly dodržování stanovených limitů rychlosti jsou zaměřovány do míst, kde podle rozborů dopravní nehodovosti a topografických přehledů DN dochází nejčastěji k DN v důsledku nepřiměřené rychlosti a kde lze kontrolu s ohledem na bezpečnost a plynulost silničního provozu i bezpečnost samotných policistů vykonávat. Omezený počet kontrolních stanišť je problémem zejména větších měst.

Ke kontrole stanovené rychlosti jsou využívána jak měřicí zařízení bez záznamu, tak i měřicí zařízení se záznamem. V roce 2005 bylo službou dopravní policie využíváno celkem 225 měřičů rychlosti, což je o 50 měřičů rychlosti méně oproti loňskému roku. Postupně je dle přidělených finančních prostředků prováděna přestavba radarových měřičů bez záznamového zařízení na radarové měřiče se záznamovým zařízením a dokupovány nové měřiče. Ani v letošním roce se nepodařilo uskutečnit nákup laserových měřičů a všechny plánované modernizace stávajících měřičů a náhrady stávajících radarů, 5 Fordů Mondeo na dálnici D1 není stále vybaveno měřicí technikou, nepodařilo se zajistit vozidla v civilním provedení vybavená technikou pro měření rychlosti a dokumentaci přestupku. Tyto nedostatky jsou způsobeny převážně nedostatkem finančních prostředků.

Problémem je i nízký početní stav dopravních policistů ve výkonu služby, což se negativně odráží při snaze zajistit intenzivnější dohled, zejména na dálničních úsecích.

Předpokladem pro realizaci intenzivnějšího dohledu na dálnicích je navýšení tabulkových míst a finančních prostředků pro materiálně technické vybavení dopravní policie. Jednotlivé dopravní inspektoráty pravidelně obcím předávají seznamy míst vhodných k instalaci stacionárních zařízení pro zadokumentování překročení povolených rychlostních limitů, jejich umístění je ale značně odvislé od finančních možností obcí. Podle našich informací jsou v současné době tato zařízení na detekci překročení rychlostního limitu instalována převážně ve velkých městech - v Českých Budějovicích 3, v Severomoravském kraji 13 v majetku obcí. V Praze 2 stacionární zařízení RAMER 7M-S, která se průběžně přemísťují do jednoho z 10 ochranných krytů (v roce 2005 bylo jimi pořízeno 37.989 záznamů překročení rychlosti), dále se využívají i stacionární zařízení ve Strahovském tunelu a v tunelu Mrázovka (23.333 záznamů). Stacionární měřiče rychlosti jsou umístěny také v okrese Brno-venkov, Znojmo, Uherské Hradiště (bude využíván obecní policií). Další 2 stacionární měřiče jsou na území města Plzně, kde je obhospodařuje Správa veřejného statku města Plzně a zjištěné přestupky předává Policii ČR a jeden stacionární radar je umístěn v obci Měcholupy a obsluhován soukromým subjektem, který má smlouvu s pověřenou obcí. V Severočeském kraji rovněž obce pořizují měřiče rychlosti, počet však není znám.

V roce 2005 byly kvůli nevyjasněné právní úpravě instalovány obcemi především informativní měřiče, v souvislosti se změnou pravomocí obecní (městské) policie nyní obce upřednostňují před stacionárními měřiči zakoupení radarových zařízení do vozidel obecní (městské) policie.

Kontrola za využití záznamu z tachografů

Kontrola dodržování stanovené rychlosti podle předložených záznamových listů je běžnou součástí dohledu na bezpečnost silničního provozu a kontroluje se i při šetření

dopravních nehod vozidel vybavených tímto zařízením. V tomto směru lze hodnotit jako velmi dobrou spolupráci s krajskými úřady a Centrem služeb pro silniční dopravu, případně dalšími subjekty, v rámci Severočeského kraje dokonce i s policií SRN. Při kontrolách zaměřených na dodržování nařízení 3820/85 a dohody AETR bylo zjištěno v roce 2005 16 403 přestupků (přibližně 2 x více než v roce 2004), za které bylo uloženo na pokutách v celkové výši 17 567 700,- Kč, a 1063 bylo oznámeno příslušným úřadům.

Při kontrolách z.č. 111/1994 Sb. bylo zjištěno 6 213 přestupků, za které bylo uloženo na pokutách 5 367 600,- Kč, a 783 bylo oznámeno příslušným úřadům.

Při kontrolách ADR bylo zjištěno 1 241 přestupků, za které bylo uloženo na pokutách 1 054 700,- Kč a 133 bylo oznámeno příslušným úřadům.

V roce 2006 se počítá s dovybavením policie 85ti soupravami systému pro kontrolu tachografů vozidel.

Kontroly dodržování stanovené rychlosti v rámci AETR jsou efektivní, spolupráce s Centrem služeb pro silniční dopravu, krajskými úřady je ze strany Policie ČR hodnocena velmi pozitivně.

Ministerstvo dopravy:

V souvislosti se zaváděním digitálních tachografů pro nově registrovaná vozidla zahájilo Ministerstvo dopravy v roce 2005 vydávání kontrolních karet kontrolním orgánům. Bylo vydáno 795 ks těchto karet. Ministerstvo dopravy zároveň zajistilo vyškolení kontrolních pracovníků. V roce 2005 probíhala praktická cvičení školitelů, zaměřená na vlastní kontrolní činnosti. K tomu byly využívány trenážery a testovací paměťové karty. Školení se zúčastnilo 370 školitelů v rámci jednotlivých kontrolních složek. Cvičení umožnila kontrolním pracovníkům prakticky používat kontrolní kartu a vyvolávat funkce digitálního tachografu, včetně možnosti tisku a čtení a následného vyhodnocení tištěných nebo zobrazených údajů na displeji tachografu. Jednotlivé kontrolní složky jsou již dnes vybaveny informačním systémem pro odečítání tachografických kotoučků (např. IS TACHOSCAN).

V roce 2005 byl zahájen zkušební provoz Informačního systému SOD, který umožňuje vedení protokolů vyhodnocení při výkonu SOD v silničním provozu v elektronické podobě a jejich počítačové zpracování.

Kraje:

Kraje se zaměřují na zvýšenou kontrolu dodržování stanovené rychlosti jízdy u vozidel povinně vybavených tachografy v rámci Státního odborného dozoru nad dodržováním Směrnice Rady EU č. 88/599/EHS a dohody AETR. Ve spolupráci s PČR, celními úřady a mobilními jednotkami jsou organizované pravidelní silniční kontroly.

B. Snížení počtu nehod a jejich následků způsobených nedáním přednosti v jízdě

OPATŘENÍ B 1: Zvýšení přehlednosti křižovatek

Ministerstvo dopravy:

Funkce Ministerstva dopravy je metodická, tj. pomoci krajům a obcím, zvláště v dohledu na dodržování a používání stanovených prvků dopravního zklidňování. Probíhá kontrola použitých materiálů a schválených schémat dle Technických podmínek v souladu se zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. Zástupci Ministerstva dopravy se účastní školení pracovníků krajů a obcí a písemně vyhotovují odpovědi na časté dotazy z této problematiky. Jde o průběžnou činnost.

Ministerstvo vnitra:

Dopravnímu značení je ze strany policie věnována stálá pozornost, neboť jeho stav a srozumitelnost značnou měrou ovlivňují chování všech účastníků silničního provozu. Kontroly dopravního značení jsou prováděny nejen dopravními inženýry, ale závady v dopravním značení jsou sledovány i při každodenním dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu. Zjištěné závady a nedostatky jsou neprodleně předávány příslušným správcům komunikací, provedení nápravy je i zpětně kontrolováno. V tomto směru existuje se správci komunikací zpravidla velmi dobrá spolupráce, správci na zmíněné nedostatky i návrhy a podněty policie na stavební úpravy v rámci svých možností reagují. Na přetrvávající nedostatky v oblasti dopravního značení a špatnou komunikaci se správci komunikací poukazují pouze policisté ze Západočeského kraje. Důvodem je pravděpodobně nedostatek finančních prostředků k provedení potřebných úprav. V některých krajích (např. Jihomoravský) hodnotí Policie ČR srozumitelnost dopravního značení na úrovni silnic I. a II. třídy jako dobrou, některé nedostatky však vidí na místních a účelových komunikacích. Správci komunikací jsou rovněž upozorňováni na nečitelné, znečištěné, či zakryté dopravní značení a na značky v rozporu s platnými normami. V některých krajích jsou pro oblast dopravního značení zřízeny speciální pracovní skupiny, které se pravidelně scházejí.

Činnost Policie ČR v oblasti dopravního značení je velmi efektivní, byla kladně hodnocena i ze strany obcí, jak vyplývá z ankety zaměřené na spolupráci obcí a policie v oblasti BESIP realizované v roce 2005.

Kraje:

Karlovarský kraj

V rámci zvyšování srozumitelnosti dopravního vybavení a značení, zvláště pak na vedlejších komunikacích Krajský úřad Karlovarského kraje žádá vlastníky nebo majetkové správce komunikací o provedení kontroly dopravního značení na pozemních komunikacích v jejich kompetenci, ve spolupráci s Policií ČR. Krajský úřad jako druhoinstanční správní orgán při zjištění nedostatečného dopravního značení při odvolacím řízení na tyto skutečnosti upozorňuje vlastníky komunikace.

V rámci kompletní rekonstrukce vozovky došlo na území kraje k úpravám komunikace a křižovatek na silnicích č. 220 včetně vybudování kruhového objezdu v Mezirolí, postupnému budování kruhových objездů ve městech Sokolov, Cheb a Mariánské Lázně.

V rámci zlepšování přehlednosti přechodů pro chodce a zajištění jejich řádné viditelnosti byl důraz položen na obnovu vodorovného značení.

Magistrát hl.města Prahy

V oblasti ochrany chodců je především zvyšována bezpečnost na přechodech pro chodce. V roce 2005 byly pro vyšší bezpečnost chodců postaveny světelné signalizace na křižovatkách K Barrandovu – K Holyni, Průmyslová – Ke Kablu a Průmyslová – Teplárenská a světelně řízené přechody v ul. Resslerova a Na Pankráci. Dále byly 4 přechody zvýrazněny dodatečným přisvícením, 2 přechody byly ošetřeny pomocí stavebních zpomalovacích prahů a 39 dalších bylo ochráněno pomocí prahů montovaných. 50 přechodů pro chodce bylo zvýrazněno dopravním značením s retroreflexním podkladem.

Problémem v Praze je i velká délka přechodů. Ke zvýšení bezpečnosti na takových přechodech jsou vytvářeny střední dělicí ostrůvky nebo zužovány komunikace. Střední dělicí ostrůvky byly vytvořeny na 7 přechodech a komunikace byla zúžena u 18 přechodů.

Plzeňský kraj

Na území kraje byly vybudovány nové nástupní ostrůvky, přechody – I/27 průtah Plzní, vybudovány nové přechody pro chodce včetně světelné křižovatky I/26 v Horšovském Týně, nový kruhový objezd na I/22 v Klatovech, rekonstrukce průtahu I/22 v Domažlicích.

OPATŘENÍ B 2: Zvýšení bezpečnosti železničních přejezdů

Ministerstvo dopravy:

Bezpečností na železničních přejezdech se ve vztahu k silničnímu provozu pravidelně zabývá komise vedená náměstkem ministra dopravy, ve spolupráci s komisemi zřízenými jednotlivými kraji a s Policií ČR. Současně Státní fond dopravní infrastruktury zřídil samostatný program pro financování bezpečnosti na železničních přejezdech, který v roce 2005 představoval realizaci cca 35 akcí ve výši 166 mil. Kč.

V roce 2005 byly provedeny úpravy směřující ke zvýšení bezpečnosti na cca 73 akcích týkajících se bezpečnosti na železničních přejezdech, avšak financovaných z globálních položek rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, nikoli z výše uvedeného samostatného programu, neboť nebyly dotčenými komisemi vytipovány jako prioritní.

V roce 2005 byl z iniciativy komise vedené náměstkem ministra pro úsek 1 vytvořen naučný videosnímek „Bezpečnost na železničních přejezdech ve vztahu k legislativě“. S distribucí videosnímku se počítá do konce 1. čtvrtletí roku 2006.

Pozornost je také věnována přejezdům na dráze tramvajové, které z hlediska bezpečnosti provozu na křížené pozemní komunikaci vykazují obdobné znaky. Ministerstvo dopravy v roce 2005 zpracovalo metodiku ke značení a zabezpečování přejezdů a přechodů na tramvajových dráhách, jejímž cílem je zejména zvýšení bezpečnosti přecházejících chodců.

Ministerstvo vnitra:

V rámci dopravně bezpečnostních akcí bylo na železničních přejezdech zjištěno celkem 2172 přestupků, 2 112 bylo vyřízeno na místě v celkové částce 833 200,- Kč a 60 bylo oznámeno správním orgánům.

V roce 2005 došlo na železničních přejezdech k 250 dopravním nehodám (srážka s vlakem), tj. o 28 nehod méně než v roce 2004. Z tohoto počtu bylo 30 osob usmrceno (-9 oproti roku 2004), 28 zraněno těžce (- 15) a 79 osob lehce (- 21), způsobená škoda je 434 699,- Kč.

V roce 2005 byly provedeny dvě DBA s přímým zaměřením na železniční přejezdy. Při ostatních akcích byla rovněž věnována této problematice náležitá pozornost z důvodů stoupajícího počtu DN na železničních přejezdech.

Mezi hlavní příčiny patří nerespektování světelné a zvukové signalizace řidiči.

Na úrovni krajů vytvořeny pracovní skupiny složené ze zástupců zainteresovaných subjektů (Policie ČR, Ředitelství silnic a dálnic, Českých drah, Drážní inspekce, odborů dopravy ap.). Tyto skupiny monitorují stav sledovaných železničních přejezdů a předkládají návrhy na zlepšení jejich technického stavu ve snaze minimalizovat riziko vzniku dopravních nehod. Spolupráce je ze strany Policie ČR hodnocena jako dobrá.

V rámci okresních ředitelství jsou v drtivé většině případů na silnicích I. a II. třídy železniční přejezdy zabezpečeny přejezdovým zabezpečovacím zařízením, zabezpečeny pouze výstražným křížem, zůstávají většinou přejezdy jen na místních a účelových komunikacích.

V roce 2005 byla zvýšená pozornost věnována rozšiřování počtu železničních přejezdů zabezpečených přejezdovým zabezpečovacím zařízením. Tomu odpovídá i vývoj dopravní nehodovosti na železničních přejezdech. Spolupráce se zainteresovanými subjekty je hodnocena jako dobrá. Stavební úpravy na železničních přejezdech jsou však značně nákladné a tudíž odvislé od volných finančních prostředků. Doporučujeme úkol B 2.3. upřesnit a přeformulovat takto: „Postupné zlepšování bezpečnosti železničních přejezdů“ a popis akce takto: „Identifikace rizikových míst, případně navrzení doplnění dopravního značení, změny stavebního uspořádání a zajištění rozhledových poměrů“.

Kraje:

Plzeňský kraj

V jarních měsících roku 2005 proběhla za účasti právních orgánů, Policie ČR, správců komunikací, ČD a SŽDC kontrola všech železničních přejezdů v Plzeňském kraji.

Rada Plzeňského kraje vzala na vědomí seznam kritických železničních přejezdů v kraji a podporuje jejich rekonstrukci.

Kraj Vysočina

V Jihlavě byl v loňském roce realizován pilotní projekt, v rámci kterého byla na dětském dopravním hřišti instalována funkční výuková imitace světelného přejezdového zabezpečovacího zařízení sloužící k dopravní výchově.

Zlínský kraj

Zlínský kraj poskytl v roce 2005 částku 4 mil. Kč na úpravu a vybavení vytypovaných železničních přejezdů pro snížení nehodovosti na těchto kolizních místech. Pro posuzování stavu železničních přejezdů je již od roku 2004 zpracována pasportizace železničních přejezdů ve Zlínském kraji.

Nadace NESIP:

Nadace BESIP si uvědomuje skutečnost, že více než 95% nehod na železničních přejezdech zavíní řidič vozidla – nikoli stav železničního přejezdu nebo vlak! Z tohoto důvodu ve spolupráci s ČD vytvořila projekt Bezpečnost na železničních přejezdech. Tento projekt byl započat billboardovou a printovou kampaní na konci roku 2005 a v podstatně rozsáhlejší formě (TV a rozhlasové spoty, billboardy, podlinková kampaň, printová kampaň) bude pokračovat i v roce 2006.

OPATŘENÍ B 3: Zvýšení počtu sledování jízdy a chůze na červenou na křižovatkách vybavených světelně signalizačním zařízením

Ministerstvo vnitra:

Kontrola přednosti v jízdě na křižovatkách je řešena přímým dohledem policistů na určených křižovatkách zejména ve městech a to převážně na silnicích I. a II. třídy. Při zajišťování tohoto úkolu je podle možností využívána záznamová technika (digitální fotoaparáty, videokamery), které umožňují okamžité předložení důkazního materiálu přestupci a v neposlední řadě mají zásadní vliv na projednání přestupku na místě.

Dále je zaměřena pozornost na místa, kde nedání přednosti v jízdě je příčinou zvýšeného počtu dopravních nehod.

V roce 2005 bylo Policií ČR vyřízeno na místě 18 201 přestupků v důsledku nedání přednosti za něž byly uloženy pokuty v celkové výši 10 104 200,- Kč a 14 177 přestupků bylo oznámeno správním orgánům.

Dále bylo šetřeno 33 152 DN při, kterých bylo usmrceno 142 osob.

Podle zjištěných informací je kamerový (stacionární) systém na detekci jízdy „na červenou“ umístěn v Praze, Brně (ve zkušebním provozu, majitelem magistrát) a ve Zlíně (majitelem magistrát). Pro dokumentaci těchto přestupků je využíván i kamerový systém městské policie v Domažlicích, v Klatovech a v Sušici. Dokumentace na území města Plzně je prováděna systémem ASŘ. V roce 2005 byl v Praze pomocí kamerového systému prováděn dozor na 422 křižovatkách a bylo zjištěno 6.660 přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Z tohoto počtu bylo blokovou pokutou na místě vyřešeno 6.233 přestupků v částce 2.278.250,- Kč a 421 dopravních přestupků bylo oznámeno k dalšímu řízení. K zaznamenávání přestupků „jízdy na červenou“ jsou nainstalována speciální technická zařízení na třinácti křižovatkách, jejichž dokumentace je dále využívána v řízení o přestupcích. I tato činnost se projevila na postihu přestupků spočívajících v nedání přednosti v jízdě, které dopravní policisté pokutovali v hodnoceném období v 2.371 případech a dalších 13.947 přestupků bylo oznámeno k řešení správnímu orgánu.

Přestože ze strany Policie ČR jsou pověřeným obcím předávány seznamy míst vhodných pro instalaci stacionárních zařízení k dokumentaci jízdy na červenou, byla instalace těchto zařízení v roce 2005 minimální. Jejich instalace naráží na stejný problém jako u stacionárních měřičů rychlosti, to je nedostatek finančních prostředků.

OPATŘENÍ B 4: Podpora ohleduplného chování všech účastníků silničního provozu

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy se podílelo na tvorbě televizního seriálu „STOP“ propagujícího bezpečné a ohleduplné chování na silnici, který je pravidelně vysílán na ČT1, ČT2.

Ministerstvo dopravy připravilo na závěr roku kampaň, která apelovala na řidiče, aby v předvánočním období jezdili co nejopatrněji a ohleduplně. Pro tento čas jsou totiž typické tragické následky dopravních nehod. Velkou roli zde hraje počasí a také to, že se brzy stmívá a že jsou řidiči vystaveni předvánočnímu stresu. Kampaň řidiče oslovovala prostřednictvím pouličních reklamních vitrín City Light, billboardů, internetu, a také rozhlasového spotu. Do kampaně se zapojila i manželka tragicky zesnulého trenéra národní hokejové reprezentace Ivana Hlinky Liběna Hlinková, která byla její ústřední postavou. „Každý den kvůli autonehodám lidé ztrácejí své nejbližší a já vím, jaké to je. Osudová vteřina se už nikdy nedá vrátit. Jezděte tak, abyste nezkazili Vánoce sobě i jiným,“ naléhá na řidiče Liběna Hlinková. Partnerem této kampaně byly hokejové extraligové kluby, díky nimž se výzva paní Hlinkové vysílala také při hokejových zápasech na stadionech.

Podpora ohleduplného chování je také hlavním cílem dopravní výchovy dětí a mládeže. Speciálně pro nejrizikovější skupinu – mládež v pubertě – připravilo Ministerstvo dopravy originální a působivý projekt „The Action“, který senzitivně představuje rizika na silnici. S mládeží komunikují jejich vrstevníci, zapojena je taneční hudba a atraktivní videoklipy.

Nadace BESIP:

Nadace BESIP vytvořila projekt „Koncertní turné“. Členové hudební skupiny v rámci svého koncertního turné propagovali principy bezpečnosti silničního provozu svým posluchačům, pro které jsou autoritou. V rámci této akce byla taktéž rozdávána kazeta s filmem „Auto je zbraň“.

I ostatní projekty nadace (Ženy – řidičky, Řidič – řidička roku, Auto je zbraň, Bezpečnost na železničních přejezdech) toto opatření naplňují.

Autoklub České republiky:

Činnost Autoklubu ČR v oblasti podpory ohleduplného chování účastníků silničního provozu byla v roce 2005 zaměřena zejména na:

- tiskové informace k informování motoristů a ostatní veřejnosti s cílem motivovat je k bezpečnému chování v silničním provozu,
- písemné materiály a stanoviska k problémům v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu poskytované redakcím novin, časopisů, rádií, televizí a tiskovým agenturám,
- přípravu pravidelného pořadu Českého rozhlasu zaměřeného na otázky bezpečnosti silničního provozu a obecného motorismu,
- účast v diskusích a publicistických pořadech týkajících se silničního provozu,
- odpovědi na dotazy veřejnosti, žádosti o rady a doporučení týkající se bezpečnosti silničního provozu a dalších oblastí souvisejících s motorismem,
- informování veřejnosti o správné aplikaci předpisů v ČR i při zahraničních cestách našich občanů, s využitím úzkých kontaktů s mezinárodními organizacemi a motoristickými organizacemi i státními institucemi zejména evropských zemí,
- mediální kampaně zaměřené na nejzávažnější problémy bezpečnosti silničního provozu,
- poskytování pravidelných informací týkajících se bezpečnosti silničního provozu a jejího zvyšování klubům v AČR.

Ústřední automotoklub ČR:

ÚAMK se ve vztahu k řidičům a ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zaměřil zejména na prohloubení znalostí předpisů v dopravě, právního vědomí, zásad bezpečné jízdy a získání pozitivních návyků při řešení krizových situací a to prostřednictvím:

- kurzů bezpečné jízdy ve stabilních výcvikových střediscích a na kluzné fólii,
- podáváním informací účastníkům provozu na pozemních komunikacích prostřednictvím besed s řidiči, informačních center a info – servisu,
- propagačních akcí a kampaní zaměřených na prevenci nehodovosti,
- zpracováním a vydáváním informačních materiálů.

C. Snížení počtu nehod a jejich následků zaviněných pod vlivem alkoholu a jiných drog

OPATŘENÍ C 1: Snížení počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu a jiných drog prostřednictvím výchovného působení

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy zahájilo v roce 2005 na festivalu Summer of Love v Pardubicích, na Hip-Hop festivalu v Hradci Králové a na hudebním festivalu Trnkobraní ve Slušovicích kampaň „Domluvený“. Filosofie této akce se zakládá na statutu domluveného řidiče, který na zábavě abstinuje, aby zajistil bezpečný odvoz svým přátelům. Kampaň „Domluvený“ je paralelou evropské kampaně Designated Driver a je podporována Evropskou komisí.

Pro návštěvníky bylo připraveno několik interaktivních tématických aktivit, zaměřených na bezpečnost silničního provozu jako je například simulátor nárazu, počítačové hry, ukázky první pomoci včetně poradenství o rizicích konzumace alkoholu a jiných návykových látek ve vztahu k řízení motorového vozidla.

Ministerstvo vnitra:

Ministerstvo vnitra průběžně informuje o nebezpečí řízení pod vlivem alkoholu, léků aj. návykových látek na webových stránkách MV, prostřednictvím Informačního servisu, cestou Radia Vnitro a v rámci vystoupení jednotlivých pracovníků MV či Policie ČR v médiích (Snídaně s Novou, Prima Jízda, Dobré ráno s ČT, Radiožurnál).

O důsledcích řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu informuje policie i při komentování dopravních nehod či při prezentování výsledků dopravně bezpečnostních akcí.

Poznatky o závažnosti ovlivnění řidičů alkoholem nebo návykovou látkou a především následky takovýchto jednání jsou ze strany Policie ČR probírány i na besedách se středoškolskou mládeží, která tvoří okruh nejmladších řidičů. Při besedách se využívají videokazety Nadace Malina „Auto je zbraň“, ale i dokumentární záběry z reálných dopravních nehod. Ze strany autoškol není až na výjimky o besedy i přes nabídku Policie ČR zájem. Poznatky o vlivu alkoholu a jiných návykových látek na způsobilost řídit motorová a nemotorová vozidla a na bezpečnost silničního provozu jsou součástí preventivních projektů Policie ČR jako je projekt „Ajaxův zápisník“ či „Učíme se s policií“.

Ministerstvo práce a sociálních věcí:

V rámci protidrogové politiky na prevenci před drogami MPSV ze své kapitoly v roce 2005 vynaložilo 46 048 750 Kč (v roce 2004 bylo vynaloženo 42 224 900 Kč). Tyto dotace jsou určeny nestátním subjektům (fyzické osoby, obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení, podnikatelské subjekty, církve a náboženské společnosti) poskytujícím sociální služby.

Ministerstvo zdravotnictví:

Zdravotní ústavy (dále jen ZÚ) a Krajské hygienické stanice (dále jen KHS) v rámci svého působení a při realizaci projektů podpory zdraví, realizovaných za finančního příspěvku dotačního programu MZ „Národní program zdraví-Projekty podpory zdraví 2005“ (dále jen NPZ PPZ 2005) vedly informační kampaně o nebezpečí návykových látek za volantem. Tyto informační akce byly zaměřeny především na školní mládež a probíhaly na základních, středních a vysokých školách. V Plzni byl v září 2005 realizován projekt „The action“

zaměřený na nebezpečí požívání alkoholu a jeho následků v silničním provozu. Tohoto projektu se zúčastnila převážná většina plzeňských středních škol.

Respondenti projektů podpory zdraví NPZ PPZ byli seznamováni se skutečností, že návykové látky mají bezprostřední vliv na schopnost řídit motorové vozidlo v programech „Alkohol a Vaše dítě“, „Předvídej“, „Jdi za zdravím“, „Žena základ zdravé rodiny“, které realizoval ZÚ se sídlem v Plzni.

Nadace BESIP:

Nadace BESIP započala spolupráci v rámci projektu „Český vlak“. Projekt bude určen pro věkovou skupinu středoškoláků. Hlavním tématem je škodlivost konzumace drog, alkoholu, ostatních návykových látek. Nadace BESIP spolupracuje v části projektu, která je zaměřená na varování před požitím alkoholu a jiných návykových látek před řízením automobilu.

OPATŘENÍ C 2: Snížení počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu prostřednictvím intenzivnějšího dohledu Policie ČR

Ministerstvo vnitra:

Kontroly řidičů zaměřené na řízení pod vlivem alkoholu provádí MV v rámci dopravně bezpečnostních akcí i v rámci běžného dohledu. Z celkového počtu DBA v roce 2005, byly na kontrolu řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek zaměřeny 4 celostátní DBA typu „Y“. Mimo těchto akcí bylo uskutečněno 34 DBA typu „Y“ na úrovni kraje (o 7 více než v roce 2004) a 573 „Y“ na úrovni okresu (o 112 DBA méně než v roce 2004). V rámci těchto akcí se policisté v roce 2005 zaměřili více i na cyklisty.

Pod vlivem alkoholu bylo v roce 2005 zaviněno 8192 dopravních nehod (z toho řidiči motorových vozidel zavinili 7847 dopravních nehod), tj. o 253 nehod méně oproti 2004, z toho 59 osob bylo usmrceno (počet usmrcených osob je stejný jako v roce 2004 a je jedním z nejnižších za posledních 25 let) a 320 osob bylo zraněno těžce a 2539 lehce (tj. o 181 zraněných osob méně než v roce 2004). Řidiči vozidel registrovaných v zahraničí, způsobili celkem 6 536 dopravních nehod, z toho 209 bylo pod vlivem alkoholu.

V roce 2005 bylo při kontrolách u řidičů motorových vozidel zjištěno požití alkoholických nápojů v 15 077 případech. Z toho bylo 1532 případů vyřízeno na místě a zbývající počet 13 545 byl oznámen dopravním úřadům ke správnému řízení.

Z hlediska operativnosti a taktiky bylo v některých regionech (např. Praha, Jihomoravský kraj) upuštěno od rozsáhlých DBA typu "Y" a byly organizovány speciální kontroly na alkohol, takže dohled mohl být více uzpůsoben místním podmínkám - zejména pořádání sportovních a jiných společenských akcí, jeho efektivita se tím zvýšila. O tom, že řidiči vozidel stále nerespektují pravidlo, že alkohol na silnici nepatří, svědčí i počet řidičů přistižených při kontrolách pod vlivem alkoholu: v Praze bylo např. v roce 2005 přistiženo 1969 takových řidičů, ve Středočeském kraji 2053, ve Východočeském kraji 2 975, v Severomoravském kraji 3332. Nejvíce nehod pod vlivem alkoholu bylo v roce 2005 zaznamenáno v Severomoravském (1454), Jihomoravském (1312), Severočeském (1119) a Středočeském kraji (1111).

V Severočeském kraji byl v roce 2005 ve spolupráci s Masarykovou nemocnicí zahájen pilotní projekt k orientační detekci drog u účastníků silničního provozu. Projekt bude vyhodnocen v roce 2006.

I přes tuto aktivitu však lze konstatovat, že kontrolní činnosti zaměřené na detekci omamných a psychotropních látek u řidičů nebyla v roce 2005 věnována dostatečná pozornost. V roce 2005 bylo spácháno 51 dopravních nehod pod vlivem léků a narkotik (např.

pro porovnání v roce 2003 bylo takovýchto případů 37, v roce 2004 44). Toto číslo není příliš vysoké, nicméně je třeba si uvědomit, že půjde s největší pravděpodobností o pouhou špičku ledovce – tj. případy, kdy již při kontrole byla kontrolovaná osoba zjevně pod vlivem těchto látek, k jejich požití se přiznala nebo u ní byly zajištěny tyto látky a důvodné podezření bylo potvrzeno specializovaným lékařským vyšetřením (průměrná cena vyšetření na návykové látky se pohybuje kolem 3000 Kč dle lékařského zařízení). Jedním z důvodů, proč se ve větší míře neprovádí preventivní vyšetření na návykové látky, byla i nedostatečná legislativa (změnu přinesl až zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, účinný od 1. ledna 2006, na jehož základě získala Policie ČR oprávnění k provádění orientačního vyšetření ke zjištění přítomnosti těchto látek u řidičů).

I přes nesporný přínos kontrol zaměřených na řízení vozidel pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek pro bezpečnost silničního provozu, jsou možnosti výkonu služby o víkendech, svátcích a v nočních hodinách, kdy je výskyt případů řízení vozidel pod vlivem alkoholu nejvyšší, značně omezené vzhledem k přiděleným mzdovým prostředkům a početním stavům policistů ve výkonu. Při kontrolách alkoholu v roce 2005 se osvědčila decentralizace dohledu.

D. Snížení vážnosti následků nehod zvýšeným používáním zádržných systémů

OPATŘENÍ D 1: Zvýšení četnosti používání bezpečnostních pásů prostřednictvím výchovného působení

Ministerstvo dopravy:

V roce 2005 kladlo Ministerstvo dopravy v oblasti zádržných systémů důraz na dětské autosedačky.

Vytvořilo webové stránky Besipu, kde jsou informace o smyslu, typech, správném výběru či používání dětských autosedaček.

Připojilo k celoevropské kampani EUCHIRES, zaměřené na používání dětských zádržných systémů, které se účastnilo 10 evropských států. Na kampani spolupracovalo Ministerstvo dopravy s německým centrem pro bezpečnost silničního provozu – DVR, které poskytlo autorská práva k vizuálům kampaně, dále pak Centrem dopravního výzkumu a Národní sítí zdravých měst a s Policií ČR. Do kampaně byly zapojeny mateřské školy a základní školy. V průběhu kampaně bylo rozdáno kolem 100 000 ks figurek maskota - pásovce s vysvětlením, proč a jak správně používat bezpečnostní pásy a autosedačky. Rodiče obdrželi informační materiály s praktickými radami ke správnému používání autosedaček. Informace i hračky dětem předávali pedagogové, kteří k tomu byli ve školách zapojených do kampaně „Pásovec“ speciálně vyškoleni. Vyhodnocení kampaně bude provedeno v roce 2006.

Ve třetině českých porodnic byly instalovány speciální stojany s reálnými autosedačkami, díky kterým si novopečení rodiče mohli prakticky vyzkoušet správné připoutání svého dítěte.

Kampaň probíhala i v ordinacích pediatrií, kam byly distribuovány letáky pro rodiče a speciálně vyrobené zdravotní kartičky s argumenty pro používání dětských autosedaček.

Všichni žáci prvních tříd obdrželi balíček dopravní výchovy, který dětem mj. vysvětloval smysl zádržných systémů.

Dětské autosedačky byly prezentovány na různých akcích pro veřejnost jako jsou například motoristické výstavy, závody či obchodní centra.

Ministerstvo vnitra:

Problematice používání bezpečnostních pásů a dětských zádržných systémů věnuje Policie ČR trvale pozornost při všech besedách a preventivních akcích (např. „Dny s policií“, „Rodinné odpoledne s Policií ČR na Letné“, „Ajaxův zápisník“, dopravní soutěže, „Učíme se s policií“ apod.).

Policie ČR také věnovala pozornost používání bezpečnostních pásů příslušníky policie. Bylo kontrolováno dodržování interních aktů řízení upravujících využívání a používání služebních dopravních prostředků příslušníky a zaměstnanci Policie České republiky při řízení služebních vozidel.

Na základě výsledků tematických kontrol je možno konstatovat, že kontrolní činnost měla výrazně pozitivní vliv na zvýšení míry dodržování povinností stanovených obecně platnými právními předpisy upravujícími provoz na pozemních komunikacích a interními akty řízení. (Oproti loňskému roku došlo k poklesu z průměrně zjištěných 10ti nedostatků na 0,5 nedostatku na jednu kontrolní akci.). To lze přičíst k dobru jednak většímu počtu kontrolních akcí, jednak i většímu zájmu služebních funkcionářů o tuto

oblast Přesto v některých případech i nadále dochází k porušování pravidel. Vzhledem k vysokému společenskému významu kontrolované oblasti byla tématická kontrola s totožným zaměřením zařazena do plánu hlavních kontrolních úkolů obecné kontroly kontrolních útvarů Policie České republiky na rok 2006.

Ministerstvo zdravotnictví:

V Plzeňském kraji proběhly pro veřejnost „Dny se simulátorem úrazu“. Cílem těchto dnů bylo zdůraznění významu používání bezpečnostních pásů (snížení úrazovosti a úmrtí). Ve dnech 24.–28. října 2005 (letiště Líně u Plzně) byla zorganizována pro veřejnost „Škola bezpečné jízdy“ – zaměřeno na krizové situace v silničním provozu s důrazem nutnosti používání bezpečnostních pásů.

KHS a ZÚ se na plnění tohoto bodu dále podíleli prostřednictvím informačních kampaní pro média a širokou veřejnost, a to na téma dětské dopravní úrazy a vliv zádržných systémů – kampaň „Pásovec“ v rámci Národních dnů bez úrazu. Ve spolupráci s o.p.s. Podaná ruka byl dále realizován seminář pro učitelky mateřských a základních škol s touto tematikou.

Nadace BESIP:

S cílem propagovat zvýšení četnosti používání bezpečnostních pásů proběhlo několik jednorázových mediálních vystoupení v televizi i rozhlasu.

Touto problematikou se nadace zabývá ve výše zmíněných projektech, především pak ve filmu auto je zbraň, seriálu pro ženy řidičky, v anketě Řidič – řidička roku a koncertním turné.

Ústřední automotoklub ČR:

ÚAMK provozuje simulátor nárazu (BumBác), který názornou formou předvádí potřebnost a účinnost bezpečnostních pásů, hlavových opěrek a dětských sedaček pro bezpečnost posádky automobilu v případě nárazu. V období od konce dubna do konce října 2005 bylo organizováno více než 100 výjezdů simulátoru. Jednalo se jak o jednorázové (jednodenní) akce, tak i několikadenní akce (například na veletrzích a výstavách). V průběhu léta byla již tradičně organizována akce „Prodloužené léto se simulátorem“, jejímž hlavním partnerem byla letos společnost Čepro.

Byl vyroben i tzv. Simulátor nárazu II. generace. Jeho podstatou je simulace nejen nárazu vozidla do pevné překážky, ale i následného převrácení takového vozidla na střechem.

OPATŘENÍ D 2: Zvýšení četnosti používání bezpečnostních pásů prostřednictvím intenzivnějšího dohledu Policie ČR

Ministerstvo vnitra:

V současné době MV provádí kontrolu používání zádržných systémů (bezpečnostních pásů a dětských autosedaček) při každé kontrole spojené se zastavením vozidla. Na kontrolu využívání zádržných systémů byla v roce 2005 zaměřena jedna speciální celorepubliková DBA. V rámci ostatních DBA je rovněž této problematice věnována náležitá pozornost. Na používání zádržných systémů byla zaměřena i akce Pásovec (viz úkol D 1.1).

V roce 2005 bylo zjištěno při DBA Policií ČR nepoužití bezpečnostních pásů v 31 008 případech, za které bylo uloženo 30 898 pokut v částce 5 966 850,- Kč (tj. cca v průměru necelých 200 Kč na přestupek).

Nepoužití zádržného systému (při DBA) bylo zjištěno v 630 případech, za které bylo uloženo 630 pokut, v celkové částce 156 000,-Kč (tj. v průměru cca 250 Kč na přestupek).

Ze statistických přehledů bylo zjištěno, že na předních sedadlech bylo nepřipoutáno 1 141 osob, na zadních sedadlech 1649, v zádržném systému na předních sedadlech nebylo

připoutáno 36 dětí, na zadních sedadlech 775 dětí. Ne vždy je respektován zákaz přepravy dětí v autosedačce na sedadle vybaveném funkčním airbagem.

Stejně jako v loňském roce představoval podíl přestupku spočívajícího v nepoužití bezpečnostních pásů na celkovém počtu přestupků cca 11 % a nepoužití dětské autosedačky asi 0,25 %. Pokud porovnáme počet kontrolovaných vozidel při celostátních dopravně bezpečnostních akcích a počet zjištěných dopravních přestupků nepoužití bezpečnostního pásu a vyjdeme-li z předpokladu, že v každém kontrolovaném vozidle bylo jeho použití kontrolováno, pak dojdeme k závěru, že v přibližně 3 % kontrolovaných vozidel nebyl použit bezpečnostní pás. U zádržných systémů je toto číslo prakticky zanedbatelné. Doporučujeme i nadále propojit dohled s preventivně výchovným působením na nepřipoutané řidiče a jejich spolujezdce a zvážit i využívání přísnějších sankcí za tento přestupek (v mezích zákona).

E. Zvýšení ochrany zranitelných účastníků silničního provozu

OPATŘENÍ E 1: Zvýšení ochrany dětí na pozemních komunikacích

Ministerstvo dopravy:

Součástí novely zákona č. 361/2000 Sb., která byla ve Sbírce zákonů vyhlášena pod č. 411/2005 Sb. a účinnosti nabude 1. července 2006 je ustanovení § 58 odst. 1, které upravuje povinnost cyklistů mladších 18 let za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.

V roce 2005 zajistilo Ministerstvo dopravy v rámci kontinuální dopravní výchovy od rodiny, přes mateřské, základní a střední školy následující aktivity:

Mateřské školy

Všechny mateřské školy v České republice byly mimo jiné vybaveny výukovou kazetou „Moudronos“ a povídkovou knížkou „Děti v dopravním provozu“ a zastavovacími terčíky, sloužícími pedagogickému doprovodu při pohybu dětí v silničním provozu. Materiály, které mají vhodnou formou, odpovídající danému věku, působit na vnímání nebezpečí, které děti na pozemních komunikacích může ohrozit, byly do každé mateřské školy osobně předány regionálním pracovníkem BESIP pro příslušný kraj, s cílem navázání přímého kontaktu s mateřskými školami.

Základní školy

Koncem roku 2005 obdrželi všichni žáci prvních ročníků všech základních škol v České republice balíček dopravní výchovy. Obsahem byly výukové a propagační materiály k dopravní výchově, zaměřené na tři nejzávažnější okruhy, které pomohou chránit děti při pohybu na pozemních komunikacích. Jednalo se například o pracovní sešity pro dopravní výchovu a samolepky dopravních značek, využitelné jako pomůcky v rámci školní výuky. Dále nažehlovací reflexní materiál, ze kterého bylo možné například při výtvarné výchově vystříhnout různé tvary, které pak mohli rodiče dětem nažehlit na jejich oblečení. Pro rodiče byly určeny letáčky vysvětlující význam dětských autosedaček a jejich správné používání a letáčky propagující reflexní materiály. Tvrdé desky, ve kterých byly všechny předměty zabaleny, propagují atraktivním způsobem základní pravidla bezpečnosti silničního provozu a byly určeny k tomu, aby dlouhodobě sloužily dětem jako desky na sešity, výkresy apod. Vzhledem k tomu, že byl tento projekt velmi kladně přijat ze strany základních škol i rodičů, bude pokračovat i v roce 2006.

Program pro začínající cyklisty (Dopravní soutěž mladých cyklistů - „DSMC“) pokračoval v roce 2005 - jde o soutěž, kde v rámci přípravy na jednotlivé disciplíny (pravidla provozu na pozemních komunikacích v teorii a jejich užití v praxi, jízda zručnosti, první pomoc) získávají děti znalosti a dovednosti potřebné k samostatné účasti v provozu na pozemních komunikacích. DSMC je postupovou soutěží a družstvo, které dosáhne nejlepšího hodnocení postupuje do dalšího kola. Soutěž probíhá v rámci celé České republiky. Soutěž je organizována ve dvou kategoriích pro mladší a starší děti.

DSMC se v základních, okrskových, oblastních, krajských a v celostátním kole v roce 2005 zúčastnilo celkem 116 701 dětí z 1 942 škol. K tomu byly zajištěny potřebné pomůcky a ceny, potřebný sbor rozhodčích a pořadatelů. Proběhlo 14 okrskových kol, 85 oblastních, 14 krajských kol a celostátní finále v Sokolově. Vítězné družstvo I. kategorie (ZŠ Častolovice) se zúčastnilo mezinárodní dopravně výchovné soutěže AIT/FIA v Sarajevu (Bosna a Hercegovina) a umístilo se na 3 místě za účasti 24 družstev evropských zemí.

K tomu byly zajištěny potřebné pomůcky jako soubory dopravních značek, testové otázky, překážky a ceny. Byla zajištěna doprava do místa konání, stravování, vyhodnocení, spolupracovníci a sbory rozhodčích.

Program pro začínající cyklisty je také v přiměřené podobě organizován pro zvláštní a speciální školy.

Byla organizována dopravní soutěž pro děti ze škol pro neslyšící a nedoslýchavé děti, včetně celostátního finále, které se konalo v Olomouci.

Programem systematického výcviku na dětských dopravních hřištích, při kterém je nově zaváděn 10ti hodinový kurz podle metodiky vydané Ministerstvem dopravy a který probíhal v roce 2005 na 136 dětských dopravních hřištích, prošlo 280 911 dětí.

S jednotlivými školami je dohodnuta návštěva konkrétních tříd na výuce a zpracování harmonogram výuky tak, aby bylo hřiště rovnoměrně využito. Dopravní hřiště jsou v provozu od dubna do poloviny června a v září a říjnu. Teoretická část se také provádí v zimních měsících. Na konkrétní výuku jsou také najímáni další spolupracovníci, převážně autoškoly. Na výuce se také podle podmínek podílí Policie ČR a některé městské policie. Výuka je zaměřena převážně na žáky 4 a 5 tříd základních škol. Při výuce se děti seznámí s vybranými ustanoveními pravidel silničního provozu, naučí se rozumět významu dopravních značek a signálů. V praktické části děti získávají návyky, jak se v silničním provozu bezpečně pohybovat jako chodci, nebo cyklisté. Na závěr 10ti hodinových kurzů děti získávají, po splnění podmínek, průkaz cyklisty, který byl v roce 2005 pro tento účel Ministerstvem dopravy vyroben. K výuce byly zajištěny potřebné pomůcky. Byly provedeny instruktáže a proškolení instruktoři působící na dětských dopravních hřištích. Pro školy, které nejsou v dosahu městské dopravy byla organizována doprava žáků na dopravní hřiště. Děti se na dopravních hřištích zúčastňovaly výcviku na základě harmonogramů zpracovaných s jednotlivými školami.

Materiály pro učitele:

Koncem roku 2005 byly na všechny základní školy prvního stupně v rámci celé České republiky zaslány kalendáře „Bezpečnou cestu rokem 2006“. Kalendáře jsou inspirací pro výuku, kdy na každém listě je vždy jedno ze základních témat dopravní výchovy, na jedné straně jsou ilustrační fotografie a na druhé straně je doprovodný komentář k výuce daných témat, včetně zajímavých argumentů.

Střední školy

Emotivně koncipovaná multimediální show The Action je zaměřená na podporu boje proti řízení pod vlivem alkoholu a jiných omamných látek. Dalším sdělením je nebezpečí překračování dovolené rychlosti a nepoužívání bezpečnostních pásů. Projekt je zaměřen na teenagery a začínající řidiče motorových vozidel.

Multimediální představení, které se v průběhu roku odehrálo ve všech krajích České republiky, vidělo v 35 představeních 13 500 diváků. Jednalo se o studenty gymnázií, středních odborných škol a učilišť.

V rámci propagace projektu byla na jednotlivá představení zvána regionální média a byly vytvořeny internetové stránky www.theaction.cz, které informují podrobně o projektu a plánu jednotlivých představení.

Projekt v prosinci 2005 získal ocenění MERKUR za nejlepší projekt roku. Cena MERKUR je prestižním oceněním PR klubu. PR klub je profesní sdružení odborníků v oblasti PR a komunikace v České republice.

V roce 2006 je plánováno celkem 45 představení v 15 regionech České republiky. Ministerstvo dopravy zajistilo mezi diváky výzkum o užitečnosti tohoto projektu. Bylo osloveno zhruba 1000 respondentů. Z šetření vyplývá obrovská úspěšnost projektu, vysoká vnímavost a velká přesvědčivost multimediálního představení. 81 % diváků uvedlo, že projekt je rozhodně přesvědčivý, pro 17 % spíše přesvědčivý a pro pouhých 2 % spíše nepřesvědčivý. Při dotazu na vhodnost zvolené neobvyklé formy představení odpovědělo 68 % respondentů

rozhodně ano, 28 % spíše ano, 3 % spíše ne a 1 % rozhodně ne. Zajímavé také bylo sledování spontánních reakcí bezprostředně po představení.

Mezi nejčastější odpovědi patřily formulace jako: "nebudu jezdit rychle", "nebudu řídit pod vlivem alkoholu", "budu víc pomáhat při nehodách", "už vím, že se to může stát i mně". 47 % diváků uvedlo, že svůj postoj k bezpečnosti silničního provozu změní rozhodně, 38 % uvedlo spíše ano, 11 % spíše ne a 4 % ne.

Internetové stránky

Od roku 2005 jsou provozovány internetové stránky BESIPu na adrese www.ibesip.cz, kde je možné najít užitečné informace o silniční bezpečnosti, ukázky dostupných pomůcek a také seznam regionálních pracovníků BESIP, kteří mají na starost distribuci materiálu, provoz dětských dopravních hřišť a množství dalších aktivit na místní úrovni.

V roce 2005 Centrum dopravního výzkumu, v rámci zadání Ministerstvem dopravy, pokračovalo v práci projektech „ALARM“ a „Bezpečná cesta do školy“, jejichž cílem je navrhnout a v praxi vyzkoušet nové způsoby a formy dopravní výchovy. Na projektu Bezpečná cesta do školy se podílí i Ministerstvo vnitra.

Ministerstvo vnitra:

Ministerstvo vnitra spolupracuje od roku 2003 s Nadací Romana Kresty a Daniela Landy MALINA na realizaci projektů zaměřených na dopravně bezpečnostní tematiku. Výsledkem spolupráce v roce 2005 byla distribuce filmů „**Bezpečná cesta, Červený blesk, Soutěž**“ určených dětem mateřských, základních, speciálních škol a víceletých gymnázií. Filmy mají preventivní charakter a obsahují modelové situace z oblasti silničního provozu. Součástí distribuce byly doprovodné programy. Pro každou ZŠ, MŠ, ZvŠ a víceleté gymnázium je určena jedna kopie, oslovena by měla být celá dětská školní populace. Součástí všech tří filmů je pracovní metodický text, jehož autorem je Ministerstvo vnitra. Filmů bylo vyrobeno celkem 15 500 kopií. (Bezpečná cesta 5 500; Červený blesk 5000; Soutěž 5000). Celý projekt je významně mediálně prezentován Nadací BESIP, Policií ČR i Ministerstvem vnitra a je veřejnosti obecně dobře známý. Výroba filmů byla hrazena z prostředků nadace, distribuce byla zajištěna Ministerstvem vnitra a Institutem pro zájmové vzdělávání. V roce 2005 byla rovněž připravena celostátní soutěž navazující na uvedené aktivity. Soutěž bude realizována v průběhu roku 2006. V rámci projektů „Ajaxův zápisník“ a „Učíme se s policií“ a akcí organizovaných krajskými správami policie. Policie ČR v roce 2005 vytvořila několik didaktických pomůcek, kde je dopravní výchova stěžejní tematikou. Jedná se o omalovánky „Děti a alkohol“ a „Policista, tvůj kamarád“. Dalšími tiskovinami, které Policie ČR distribuovala do celé republiky jsou: „Ajaxovo desatero“ (obrázková kartička s informacemi), pexeso s dopravními značkami, rozvrh hodin s povely policisty při řízení křižovatky. Omalovánky „Děti a alkohol“ a ostatní pomůcky jsou v současné době již distribuovány na krajské správy PČR. Tisk druhých omalovánek proběhne počátkem roku 2006.

Úkol je ze strany Policie ČR plněn. Preventivně výchovné aktivity MV a Policie ČR v oblasti BESIP jsou na kvalitní úrovni.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy:

MŠMT věnuje této problematice stálou pozornost. Uplatnění akcentů na dopravní tematiku je vymezeno v rámcových vzdělávacích programech (RVP). Očekávané výstupy vzdělávání mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezuji předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě. RVP základního vzdělávání stanovuje očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1.období) jako orientační (nezávazné) a na konci 5. ročníku (2.období) a 9. ročníku jako závazné.

V RVP pro základní vzdělávání se jedná zejména o kompetence občanské, kdy žák na konci základního vzdělání chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Očekávané výstupy jsou soustředěny do jednotlivých vzdělávacích oblastí, např. „Člověk a jeho svět“, který je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet ve školních vzdělávacích programech (ŠVP) různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu. V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se učí žáci na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se bezpečně se pohybovat ve světě. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Od roku 2005 probíhá intenzivní vzdělávání koordinátorů tvorby ŠVP, a to v rámci národního projektu ESF Koordinátor (bližší informace na www.nidv.cz). Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) připravil v roce 2005 celkem 4 semináře k „Dopravní výchově na 1. stupni základní školy“. Semináře seznamovaly učitele s tématy a náměty dopravní výchovy v učebních osnovách na 1. stupni (pravidla pro chodce, jízda na kole).

Prostřednictvím Souboru pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2005/2006 byly školy upozorněny, aby v rámci vzdělávacích programů škol a při přípravě ŠVP věnovaly trvalou pozornost plnění úkolů, které v oblasti dopravní výchovy vyplývají z Národní strategie bezpečnosti silničního provozu, která byla schválena usnesením vlády ČR č. 394 ze dne 28. dubna 2004, a z následných usnesení.

Na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně se zástupci MŠMT pravidelně zúčastňují seminářů, které jsou připravovány jako další vzdělávání učitelů k moderním formám dopravní výchovy dětí a mládeže s cílem snižovat nehodovost v provozu na pozemních komunikacích.

V roce 2005 se zástupci MŠMT jako lektori zúčastnili semináře: „Zvyšování kompetence učitelů k vedení dopravní výchovy na základní školách“. Tohoto semináře se zúčastnilo celkem 60 pedagogických pracovníků.

MŠMT zařazuje učebnice a učební texty do seznamu učebnic od 1. ledna 2005 podle § 27 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). V roce 2005 pokračovalo MŠMT ve spolupráci s oddělením BESIP Ministerstva dopravy v oblasti posuzování učebnic. V roce 2005 požádalo MŠMT recenzenty, aby při posuzování učebnic sledovali mj. také, zda je do učebnic přiměřeným způsobem zařazována problematika dopravní výchovy.

Ministerstvo zdravotnictví:

K zabezpečení koncepčního mezíresortního postupu při řešení problematiky prevence dětských úrazů v České republice a v souladu s doporučení Republikového výboru pro prevenci kriminality byla na Ministerstvu zdravotnictví ustavena Mezíresortní pracovní skupina pro prevenci dětských úrazů, a to s účinností ode dne 23.2. 2005.

Dne 30.5. 2005 proběhl na MZ seminář „Prevence dětských úrazů v dopravě“ s účastí odborníků z MZ, Ministerstva dopravy, kanceláře WHO ČR, Centra úrazové prevence 2. Lékařské fakulty University Karlovy a FN Motol, Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR): Seminář byl organizován ve spolupráci s Ministerstvem dopravy a Mezíresortní pracovní skupinou pro prevenci dětských úrazů.

MZ ČR spolu se zdravotními ústavy a krajskými hygienickými stanicemi se spolu s NSZM podílela na organizaci „Dnů bez úrazů“, které v České republice proběhly 1.-8. června.

V rámci realizace programu Bezpečná cesta do školy v celostátním měřítku se KHS a ZÚ podílejí na distribuci informačních letáků k tomuto programu. Dále spolupracují s NSZM ČR, magistráty měst a ostatními organizacemi.

V rámci „Dnů bez úrazů“, které v ČR probíhaly ve dnech 1.-8. června 2005, uspořádalo MZ, ve spolupráci s NSZM ČR, tiskovou konferenci k této problematice. KHS a ZÚ zajišťují mediální kampaně zaměřené na zvýšení ochrany dětí, spojené s vydáním příruček, určených pro rodiče dětí, zajištěním jejich distribuce do mateřských škol, škol a zdravotnických zařízení. K této tématice byly také realizovány projekty NPZ PPZ, např. „Prevence dětských dopravních úrazů“.

Edukační materiály vydané v tomto roce v rámci projektů NPZ PPZ:

Tématické plakáty „Pohyb dítěte v dopravním prostředí“.

Výukové panely „Cesta bez úrazů“ – správné chování v dopravním prostředí.

Leták „Co dělat v případě nehody“ – jak poskytnout správnou první pomoc.

Kraje:

Jihočeský kraj

V roce 2005 byly vyčleněny z rozpočtu kraje finanční prostředky na úhradu nákladů na dopravní soutěže a na dopravu dětí za základních a mateřských škol na výuku prováděnou na dětských dopravních hřištích.

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj poskytl v roce 2005 z prostředků vlastního rozpočtu účelovou neinvestiční dotaci ve výši 340 000,-Kč na podporu a zajištění činnosti v oblasti BESIP v Jihomoravském kraji, konkrétně na:

- výuku na dětských dopravních hřištích a školách dle místních podmínek,
- dopravní výchovu ve spolupráci s domy dětí a mládeže a organizacemi pracujícími s mládeží, realizaci schválených preventivních akcí aktivity BESIP,
- učební pomůcky, prezentační, propagační a vzdělávací materiály při organizaci a provádění soutěží a preventivních akcí.

Odbor dopravy spolupracoval při realizaci krajského kola „Dopravní soutěže mladých cyklistů“, které se uskutečnilo dne 26.5.2005 v Mikulově. Jihomoravský kraj poskytl Centru služeb pro silniční dopravu, státní příspěvkové organizaci Ministerstva dopravy, příspěvek na uvedenou dopravní soutěž ve výši 30 000,-Kč.

Jihomoravský kraj zadal u organizace Centrum dopravního výzkumu vypracování koncepce dopravní výchovy dětí a mládeže v Jihomoravském kraji 2005 – 2008.

V roce 2005 byly poskytnuty dotace na úhradu nákladů spojených s vybudováním dětského dopravního hřiště:

- Městu Oslavany – 2 200 000,-Kč,
- Městu Boskovice – 190 000,-Kč,
- Statutárnímu městu Brno, městská část Brno-Židenice – 2 000 000,-Kč,
- Městu Hodonín – 150 000,-Kč.

Karlovarský kraj

Krajský úřad Karlovarského kraje každoročně finančně zajišťuje výuku dětí na dětských dopravních hřištích v Karlovarském kraji. V roce 2005 byla vyčleněna částka 200 tisíc Kč. V roce 2005 prošlo výcvikem na těchto dopravních hřištích 6 395 dětí. Dalšími pořádanými akcemi prošlo 3 635 dětí. Krajského kola mladých cyklistů, spolufinancované Krajským úřadem Karlovarského kraje, se zúčastnilo 44 dětí. Okresní kola mladých cyklistů účast 364

dětí, základní kola 5 420 dětí. Karlovarský kraj pod záštitou hejtmána byl pověřen organizací celostátního finále Dopravní soutěže mladých cyklistů, kterého se účastnilo 112 dětí.

Královehradecký kraj

Královehradecký kraj poskytl v roce 2005 dotaci v částce 220.000,- Kč, která byla určena na zajištění dopravní výchovy na dětských dopravních hřištích a zajištění dopravní soutěže mladých cyklistů a semináře dopravní výchovy.

Liberecký kraj

V rámci podpory dopravní výchovy dětí Liberecký kraj::

- jako cíl stanovil zabezpečení výuky dopravní výchovy všech dětí 4. tříd ZŠ s přezkoušením na DDH výsledkem bude vydání „řidičského průkazu“,
- na základě zpracované mapy spádovosti jednotlivých ZŠ na DDH v LK realizoval dopravní výchovu na dětských dopravních hřištích v LK – s účastí žáků 4. tříd ZŠ z 91 % ZŠ v Libereckém kraji (ve školním roce 2002/2003 pouze 55% ZŠ),
- z rozpočtu odboru dopravy byla financována doprava dětí na DDH ze ZŠ vzdálených od DDH, dále byly poskytnuty finance na provoz DDH, ceny a občerstvení pro dopravní soutěže,
- podporoval význam dopravní výchovy – vyhodnoceno 13 učitelů dopravní výchovy v Libereckém kraji a pracovnice Krajské hygienické stanice Liberec, MUDr. Ludmila Truhlářová a Simona Cejmová (prezentace projektu Bezpečná cesta do školy) a předáno ocenění a poděkování,
- podporoval dopravní soutěže mladých cyklistů v Libereckého kraje, organizace krajského kola,
- organizoval znalostní soutěže „O kolo“ – březen, duben 2005, pro žáky 3. až 5. tříd základních škol, 404 účastníků soutěže (rok 2004 – 115 účastníků soutěže),
- organizoval výtvarné soutěže „O pohár hejtmána Libereckého kraje“ – září -listopad 2005, ve 3 kategoriích, první stupeň ZŠ, druhý stupeň ZŠ a mateřské školy, 737 účastníků soutěže (rok 2004 154 zúčastněných prací).

Magistrát hl. města Prahy

Hl.město Praha podporuje dětská dopravní hřiště a osvětovou činnost v rámci školní výuky. Na provoz dětských dopravních hřišť s pravidelnou výukou dopravní výchovy dle metodiky jsou poskytovány finanční příspěvky a v roce 2005 navíc proběhla rekonstrukce 4 dětských dopravních hřišť.

V rámci osvětové činnosti byly v Muzeu Policie ČR zorganizovány interaktivní pořady „Pohádkový semafor“ a „Kolo tety Berty“ pro mladší děti a pro žáky základních a středních škol byly zorganizovány přednášky o dopravní problematice. Vedle toho uskutečnila Městská policie hl. m. Prahy celkem 1038 přednášek přímo na pražských základních školách s dopravně bezpečnostní tematikou. Skupina prevence městské policie se také účastní akcí pro děti, jako např. programu ke Dni dětí.

V rámci prevence byly pořízeny reflexní prvky nově nastupujícím žákům základních škol a byly, společně s brožurami pro děti a jejich rodiče vysvětlující principy bezpečného chování na komunikacích, distribuovány do základních škol.

Mezi prvky podpory zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích lze zařadit i finanční podporu působení krajského metodika BESIP, kdy jsou, prostřednictvím jeho zařazení do organizační struktury Ústavu dopravního inženýrství hl.m. Prahy, hrazeny jeho mzdové a provozní náklady.

Moravskoslezský kraj

Na organizaci a vlastní realizaci programu aktivní bezpečnosti na pozemních komunikacích poskytl kraj dotaci ve výši 700 tis. Kč. Touto dotací byly financovány Dopravní soutěž mladých cyklistů (okresková, okresní kola a krajské kolo), pravidelná dopravní výchova žáků základních škol na dětských dopravních hřištích, opravy, úpravy, obnova a údržba zařízení dětských dopravních hřišť. Letní aktivita na dětských

dopravních hřištích a v dětských letních táborech a rekreacích v době letních prázdnin, činnost ve spolupráci s Domy dětí a mládeže a soutěže s dopravní tematikou na ostatních akcích pro děti a mládež, soutěže pro zdravotně postižené, semináře pro pedagogické pracovníky vyučující dopravní výchovu. Zajištění a distribuce metodického, motivačního materiálu a propagace prevence dopravních nehod na akcích pro veřejnost.

Pardubický kraj

Pardubický kraj finančně podporuje provozování dopravních hřišť a pořádání dopravních soutěží pro děti a mládež.

Plzeňský kraj

Kraj poskytl dotaci městu Blovice na vybudování dětského dopravního hřiště ve výši 500 tis. Kč

Dopravní výchova probíhala na školách u všech obcí s rozšířenou působností v rámci celého kraje.

Byla uspořádána Plzeňská dopravní liga (zaměřená na základní školy - PSP, chování v provozu), se zapojením preventivní skupiny Městské policie Plzeň.

Středočeský kraj

V rámci Strategie zorganizoval Středočeský kraj na jaře roku 2005 na svých internetových stránkách soutěž pro děti. Děti se zábavnou formou seznamovaly se situacemi, kdy cyklisté vyjedou na silnici nebo jako chodci budou účastníky silničního provozu. Formou testových otázek a odpovědí se tak seznamovali s dopravními předpisy včetně značek a učili se zde správně reagovat na vzniklé dopravní situace.

V podzimní části se pak na internetových stránkách Středočeského kraje objevilo pokračování jarní části, tentokrát zaměřené na první pomoc, která úzce souvisí s bezpečností silničního provozu. Cílem bylo seznámit děti s tím, jak se správně zachovat v okamžiku, kdy se stanou svědkem dopravní nehody, úrazu chodce apod.

Další aktivitou Středočeského kraje bylo v roce 2005 poskytnutí účelové neinvestiční dotace na organizaci a vlastní realizaci prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v působnosti Středočeského kraje ve výši 1.650.000,- Kč. Uvedená aktivita má celoroční charakter a stala se již tradičním příspěvkem ke zvyšování bezpečnosti silničního provozu.

Tato prevence probíhá ve vzájemné koordinaci se školami, obcemi zařízeními pro mládež. Vychází z celostátního programu BESIP a je zaměřena na výchovný program cyklistů, organizuje výuku na dětských dopravních hřištích, spolupracuje při organizaci okresních soutěží, organizuje krajské kolo soutěže mladých cyklistů.

Dalším krokem ve snaze učinit naše silnice bezpečnější bylo vyhlášení akce „Bezpečně do školy“, která byla vyhlášena již v roce 2004. Jejím smyslem bylo získat podněty k řešení dopravní situace zejména v okolí školy od žáků, učitelů a rodičů se zaměřením na dopravně stavební úpravy. V první fázi přišlo 134 podnětů a další průběžně ještě přicházejí. První kroky pro realizaci těchto podnětů byly učiněny již v roce 2004 a pokračování realizace probíhalo i v loňském roce. Na realizaci těchto podnětů bylo v roce 2005 poskytnuto krajem více jak 9 mil. Kč.

Ústecký kraj

Krajský úřad Ústeckého kraje každoročně finančně zajišťuje výuku dětí na dětských dopravních hřištích v Ústeckém kraji. V roce 2005 prošlo výcvikem na těchto dopravních hřištích 21 983 dětí. Dalšími pořádanými akcemi prošlo 14 336 dětí. Krajského kola mladých cyklistů, financované Krajským úřadem Ústeckého kraje, se zúčastnilo 56 dětí. Okresní kola mladých cyklistů účast 850 dětí, základní kola 10 025 dětí.

Kraj Vysočina

Kraj vyhlásil grantový program Bezpečná silnice 2005, kterým podpořil pořádání oblastních kol dopravní soutěže mladých cyklistů. Zorganizoval krajské kolo této soutěže.

Byl proveden monitoring dětských dopravních hřišť v kraji a provádění výuky dopravní výchovy na polovině všech základních škol v kraji. Byla zahájena jednání se třemi obcemi na výstavbu nových dětských dopravních hřišť.

Zlínský kraj

Finanční dotací z rozpočtu Zlínského kraje v celkové výši 1 126 000 Kč byly podpořeny činnosti v dopravní výchově na DDH ve Zlíně, Otrokovicích, Uherském Hradišti, Valašském Meziříčí, Vsetíně a nově i na vybavení hřiště v Rožnově pod Radhoštěm. Součástí příspěvku byla i podpora akcí jako Dopravní soutěž mladých cyklistů, dále akce pro tělesně postižené motoristy ve spolupráci s AMK neslyšících včetně soutěže „Táto, mámo, jed' opatrně“. Zlínský kraj usiluje o systémové a perspektivní řešení dopravních hřišť.

Nadace BESIP:

Nadace BESIP zpracovala odkaz www stránek zaměřených na dopravní výchovu. Tyto odkazy zábavnou formou učí děti druhého stupně a studenty středních škol dopravní výchovu. Děti jsou motivovány možností výhry.

Ústřední automotoklub ČR:

ÚAMK ČR materiálně, propagačně a organizačně zajistil realizaci programu „Děti, pozor, červená!“. Jedná se o dětskou výtvarnou soutěž, která proběhla v roce 2005 za účasti 7 423 dětí. K tomu byla provedena distribuce metodických materiálů po školách a provedeny instruktáže pedagogů. Po ukončení bylo provedeno vyhodnocení.

OPATŘENÍ E 2: Zvýšení právního vědomí chodců a cyklistů jako účastníků silničního provozu.

Ministerstvo dopravy:

Zvyšování právního vědomí je také hlavním cílem dopravní výchovy dětí a mládeže, která probíhá na mateřských a základních školách. Pro nejrizikovější skupinu – mládež v pubertě – připravilo Ministerstvo dopravy originální a působivý projekt „The Action“ , který senzitivně představuje rizika na silnici. S mládeží komunikují jejich vrstevníci, zapojena je taneční hudba a atraktivní videoklipy.

Právní vědomí dětí-cyklistů zvyšoval praktický výcvik na dopravních hřištích a dopravní soutěž cyklistů.

Ministerstvo vnitra:

V rámci dopravně preventivní akce „Jezdíme s úsměvem“ spolupracují pracovníci Policie ČR se školami na identifikaci rizikových míst pro děti (nebezpečnost silničního provozu) v blízkosti škol nebo v místech, kudy děti chodí do školy. Do činnosti jsou zapojeni jak ředitelé škol, tak i konkrétní učitelé, kteří se projektu přímo se svojí třídou posléze účastní. Riziková místa jsou zveřejňována na stránkách regionálních deníků. Děti, mládež i senioři jsou na ně upozorňováni při přednáškové činnosti.

Úkol je plněn i v rámci prezentačních akcí a v rámci programu Bezpečná cesta do školy.

Informační aktivity realizovalo Ministerstvo vnitra v rámci svých preventivních aktivit např. Pragoalarm, Jezdíme s úsměvem, Bezpečí pro všechny apod.,

zejména s důrazem na nejzranitelnější účastníky silničního provozu. V roce 2005 bylo prioritou informování o používání retroreflexních materiálů a ochranných přileb pro cyklisty. Prezentace probíhá i formou příspěvků na webových stránkách MV, vystoupení v pořadu Prima Jízda, v rámci besed se seniory, v regionálním tisku atd. Pracovníci Policie ČR seznamovali děti s pravidly silničního provozu, nezbytností používání cyklistické přilby a reflexních odrazek při jízdě na kole při pravidelných návštěvách na základních školách v rámci projektu „Ajaxův zápisník“.

Na akcích pořádaných krajskými správami Policie ČR „Dny s policií“ se rodiče i děti seznamovali prostřednictvím různých soutěží se základními informacemi, jak se chovat bezpečně na našich silnicích, při cestě do školy, doma, při setkání s cizím člověkem apod.

Preventivně výchovná činnost Muzea Policie ČR je soustředěna na výchovu chodců (mateřské školy a I. stupeň základních škol), na výchovu cyklistů (I. a II. stupeň základních škol) a obecnou výchovu řidičů.

Muzeum Policie ČR připravuje vznik Centra dopravní prevence Ministerstva vnitra a Policie ČR jako metodického centra pro oblast dopravní prevence s předpokládaným otevřením do konce roku 2006.

V rámci zvyšování vlastní viditelnosti v silničním provozu a podpory bezpečnosti v silničního provozu, nechala Policie ČR vyrobit reflexní samolepící proužek, který se umísťuje na vycházkové hole, nákupní tašky, jízdní kola, koloběžky i školní aktovky. Reflexní samolepky jsou určeny k využití všem věkovým skupinám obyvatel a byly distribuovány v rámci celé ČR.

Úkol je plněn. Preventivně výchovné aktivity MV a Policie ČR v oblasti BESIP jsou na kvalitní úrovni.

Ministerstvo zdravotnictví:

MZ prostřednictvím odboru zdravotně sociálních programů poskytuje dotace na činnosti občanských sdružení zdravotně postižených. Do identifikace rizikových míst je zapojena Národní rada zdravotně postižených, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých a řada dalších organizací na regionální úrovni.

Byly vydány příručky: Metodická příručka „Průvodce ke správné praxi“, Metodická příručka jako návod k realizaci programu MOBILIS – Národní rozvojový program mobility pro všechny.

V rámci opatření k zajištění informační aktivit zaměřených na: chodce (přecházení vozovky, viditelnost), cyklisty (ochranné přilby, viditelnost), motocyklisty (specifická rizika), děti, seniory, probíhají tyto činnosti v resortu zdravotnictví opět prostřednictvím KHS a ZÚ, a to především prostřednictvím informačních a edukačních akcí. Dále distribucí materiálů týkajících se této problematiky. akce jsou prováděny v mateřských, základních, středních a vysokých školách, autoškolách, ale i pro širokou veřejnost v masmédiích. V těchto činnostech probíhá spolupráce s městskou a republikovou policií.

V mnoha městech ČR proběhl projekt „Evropský týden mobility“, na kterém se podílela řada organizací. akce byla určeno pro širokou veřejnost a snažila se vhodným způsobem kladně ovlivnit dopravní chování všech občanů.

Kraje:

Karlovarský kraj

Krajský úřad Karlovarského kraje se podílí na organizaci nových projektů k bezpečnosti silničního provozu, které jsou zaměřeny na mateřské školky. Jedná se o projekt Minuta života a BENE (bezpečně a nebezpečně).

Liberecký kraj

Aktivity v této oblasti opatření jsou podporovány formou grantů, které každoročně kraj vyhledává.

Dále byly aktualizovány 3 informační tabule umístěných v kraji na odpočívkách u silnic I. třídy, které obsahují informace a odkazy pro návštěvníky Libereckého kraje z oblasti kultury a dopravy.

Liberecký kraj zpracoval informační leták „Smrtné nehody v Libereckém kraji v roce 2005“, který obsahuje mapu LK s vyznačením míst smrtelných dopravních nehod, informace a fotografie k některým z těchto nehod a užitečné odkazy z oblasti BESIP, distribuce – I. pol. roku 2006.

Byla zpracována Mapa BESIP určená dětem, která obsahuje mapu Libereckého kraje s vyznačenými kulturními a historickými památkami, základní cyklotrasy, druhá strana mapy obsahuje popis vyznačených památek, informace o první pomoci, základní dopravní předpisy, seznam informačních center a dětských dopravních hřišť v LK.

K dalším aktivitám kraje patří měsíční uveřejňování informací o dopravních nehodách dětí a jejich příčinách ve Zpravodaji odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje – www.kraj-lbc.cz; dále zveřejňování informací o problematice bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v Měsíčníku Libereckého kraje a jejich další medializace prostřednictvím zejména místního tisku.

Ústecký kraj

Krajský úřad Ústeckého kraje vybavil regionálního pracovníka BESIP pro Ústecký kraj informačními materiály na akce – Den prevence kriminality a dopravní nehodovosti Kadaň; Den bezpečí v Teplicích; Mezinárodní den bez aut Kadaň.

Zlínský kraj

Zlínský kraj pokračoval v roce 2005 v projektu „Bezpečně do školy“ výběrem lokalit škol, zastávek veřejné dopravy a návrhem konkrétních technických opatření, která zvýší bezpečnost žáků v navržených místech. Dále se projednává záměr vyhlášení projektu „Chodec v dopravě“ na účinnější ochranu chodců v silničním provozu .

Nadace BESIP:

Nadace BESIP spolupracuje s VŠ Veřejné správy a mezinárodních vztahů na projektu, který se zabývá problematikou invalidů v silničním provozu. Projekt bude (pilotně v Praze) mapovat možnosti dopravy vozíčkářů v rámci MHD. Upozorní na nedostatky a pokusí se navrhnout řešení.

Ústřední automotoklub ČR:

ÚAMK uspořádal XIV. celostátní seminář „Zvyšování bezpečnosti silničního provozu“ v Seči dne 28.-30. dubna 2005, za účasti 90 účastníků. V jednotlivých sekcích se projednávala problematika nehodovosti, právní úpravy v dopravě, autoškol, dopravní výchovy a práce místních automotoklubů v oblasti prevence. Navazoval seminář k bezpečnosti pro tělesně postižené a neslyšící motoristy.

OPATŘENÍ E 3: Zlepšení chování chodců a cyklistů prostřednictvím intenzivnějšího dohledu Policie ČR

Ministerstvo vnitra:

Policií ČR bylo v roce 2005 zjištěno (při DBA) 884 přestupků chodců, z nichž bylo na místě vyřízeno 881, v celkové částce 216 950,- Kč a 3 byly oznámeny správním úřadům. V rámci celorepublikových DBA byly 2 speciálně zaměřeny na chodce. Chodci zavinili v roce 2005 1639 DN, z toho muži bylo zaviněno 659 nehod, ženami 355, dětmi do 15 let

576, skupinou dětí 3, jinými 46 a pod vlivem alkoholu zavinili chodci 165 DN. Při dopravních nehodách bylo v roce 2005 usmrceno 244 chodců, z toho 11 dětí - chodců (o 2 více než v roce 2004).

Chodcům na přechodech je věnována pozornost i v rámci každodenního dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu.

Problematicke ochrany chodců na přechodech je věnována značná pozornost i preventivních pracovníků Policie ČR na úrovni okresů a kraje.

Při dohledu na chování chodců i řidičů na přechodech spolupracuje Policie ČR v některých regionech s obecní policií.

Od 9. do 23. prosince proběhla v Praze v gesci městské policie rozsáhlá dopravně bezpečnostní akce zaměřená na dodržování pravidel při přecházení vozovky. Odhaleno bylo téměř 3.000 přestupků, nejčastějšími přestupky bylo přecházení vozovky na červenou, mimo přechody nebo přelézání zábradlí oddělujícího chodník od vozovky. Tato speciální kontrolní akce ukázala, že je této oblasti třeba věnovat v budoucnu zvýšenou pozornost – zvláště s ohledem na počet dopravních nehod zaviněných chodci a zvýšené riziko tragických důsledků střetu vozidla s chodcem. Akce byla doprovázena i vhodnou medializací, což přispělo k uvědomění si mnohdy již opomíjeného faktu, že nejen motoristé, ale i chodci by měli dodržovat pravidla silničního provozu a tím přispívat ke zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích.

Jak vyplynulo z ankety zaměřené na spolupráci obcí a policie v oblasti BESIP realizované v roce 2005, většina obcí by přivítala větší spolupráci Policie ČR s obecní policií při organizování kontrol zaměřených na přechody pro chodce. S výkonem dohledu Policie ČR v této oblasti nebyly obce až na výjimky příliš spokojeni. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že k výkonu dohledu nad pohybem chodce na pozemní komunikaci je zákonem o obecní policii v kombinaci s § 86 zákona o přestupcích zmocněna i obecní policie.

Intenzivnější spolupráce Policie ČR a obecní policie v této oblasti by jistě přispěla ke zvýšení bezpečnosti chodců při přecházení vozovky. Zvýšení dohledu ze strany Policie ČR je však vzhledem k nízkému početnímu stavu policistů a stále se zvyšujícím nárokům na výkon jejich práce odvislé od finančních prostředků.

Počet usmrcených chodců při dopravních nehodách v obci se zvýšil o 7 osob, více než polovina smrtelných úrazů se stala v noční době. Při nehodách mimo obec bylo usmrceno 82 chodců (o 6 méně než v roce 2004), z toho více než 67 % v noční době. Více než ¼ nehod se stala na místních komunikacích, zejména větších měst. V roce 2005 zahynulo 11 dětí chodců (o 2 více než v loňském roce).

Policií ČR bylo zjištěno v roce 2005 1678 přestupků u cyklistů, z nichž na místě bylo vyřízeno 1650 v celkové částce 354 000,- Kč a 28 bylo oznámeno správním úřadům. Kromě kontroly dodržování pravidel silničního provozu se Policie ČR, v souladu s Národní strategií rozvoje cyklistické dopravy ČR přijatou v roce 2004, zabývá i kontrolou dodržování technických požadavků na jízdní kola provozovaná na pozemních komunikacích. V porovnání s rokem 2004 došlo k poklesu počtu usmrcených cyklistů o 6 osob, nicméně bylo usmrceno o 4 děti – cyklisty více.

Policie ČR spolupracuje s obcemi při zřizování nových přechodů pro chodce (dělicí ostrůvky, speciální osvětlení), osvědčují se každoroční dohledové akce na konci a začátku školního roku zaměřené na přecházení dětí spojené s preventivně výchovnými aktivitami. Na dodržování řádného osvětlení u cyklistů se policie zaměřuje zejména v období se sníženou viditelností. Pro bezpečnost cyklistů jsou v rámci některých krajů po konzultaci s policií budovány nové cyklostezky.

Úkol je ze strany Ministerstva vnitra plněn. Bližší informace též viz „Informace o nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice za rok 2005“ (<http://www.mvcr.cz/statistiky/index.html>, část „dopravní nehody“).

F. Vytváření bezpečného dopravního prostoru

OPATŘENÍ F 1: Systematické zjišťování a odstraňování příčin nehodovosti v místech častých dopravních nehod

Ministerstvo dopravy:

ŘSD ČR vypracovalo statistické hodnocení dopravní nehodovosti na sil. I. třídy. Byly sestaveny přehledy nehodových lokalit podle různých charakteristik (závažnost nehod, ztráty z nehodovosti, atd.). V roce 2005 nebyly vyvíjeny žádné další aktivity. Dosud též nebyla právně zakotvena povinnost správce či vlastníka komunikace sledovat nehodovost na své síti a zjištěné nehodové lokality závazně a neprodleně sanovat. Nebyl tak dosažen standard běžný ve vyspělých státech EU.

Pro zjištění lepší bezpečnosti a plynulosti provozu na naší páteřní komunikaci – dálnici D1 byla učiněna v roce 2005 následující opatření:

- na 6-ti úsecích bylo osazeno dopravní značení pro omezení jízdy kamion v levém jízdním pruhu,
- ve spolupráci s Policií ČR a Celní správou se uskutečnily a nadále probíhají na celém území republiky akce zaměřené na vážení kamionů, dodržování bezpečnostních přestávek řidičů, kontrola nákladů,
- osazením 36 ks dopravních značek na nebezpečných úsecích dálnice D 1 (střídavé řazení při souběžné jízdě) byla označena nehodová místa na dálnici D 1. Tato místa se stávají prioritou při opravách a rekonstrukcích,
- urychlení oprav a rekonstrukcí, omezení jejich počtu,
- při přechodných úpravách uzavírek se omezilo užívání levého jízdního pruhu pro vozidla nad 3 500 kg v úsecích do vzdálenosti 5 km před uzavírkou,
- v úseku dálnice D 1 Kývalka – Holubice v brněnském regionu byla urychlena příprava na zkapacitnění dálnice, rozšířením na 6-ti pruhovou komunikaci,
- usnesením č. 590 z 18.5.2005 vláda schválila Jednotný systém dopravních informací, který se již realizuje a významným způsobem již nyní zabezpečuje informovanost řidičů o dopravní situaci na důležitých silničních tazích,
- jsou osazeny 4 monitorovací kamery sledované z ostravského centra a na informačních tabulích na dálnici D 1 jsou řidičům poskytovány aktuální ověřené informace o dopravě, objížďkách, počasí apod.,
- pro případy uzavírky na dálnici D 1 jak z důvodu dopravní nehody, tak i mimořádné kalamitní situace byla zpracována mapa objížďných tras,
- proběhlo jednání ministra dopravy a policejního prezidenta na kterém byla učiněna shoda v posílení stavu dopravních policistů, vč. posílení letového dozoru na dálnici D 1 v pondělí a pátek i nový režim spolupráce při zajištění sjízdnosti dálnic při kalamitních situacích
- probíhají jednání směřující k výstavbě truck center pro kamiony. Při dostatečném počtu parkovacích míst pro nákladní dopravu u dálnic a rychlostních silnic, nebudou kamiony blokovat tyto komunikace.

Ministerstvo vnitra:

Realizace využití GPS v evidenci dopravních nehod se předpokládá v průběhu 1. čtvrtletí 2006.

Policie ČR připravuje ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu Brno přechod na určování míst nehod pomocí souřadnicového systému GPS, s předpokládanou realizací v průběhu 1. čtvrtletí 2006 při zakládání nového statistického ročníku. Souřadnicová data

pořizovaná automatizovaně budou zavedena do systému evidence dopravních nehod Lotus Notes a převedena do databáze dopravních statistik k následnému využití odosobněných dat.

Policie každoročně vyhodnocuje nebezpečná místa a úseky na silnicích I. a II. třídy, dálnicích a rychlostních komunikacích, vycházející z podkladů statistických údajů nehodovosti, na nichž dochází ve zvýšené míře k dopravní nehodovosti. Na základě těchto seznamů jsou se správci komunikací projednávány návrhy na krátkodobá i dlouhodobá opatření k odstranění těchto nedostatků (zejména změny dopravního značení, stavební úpravy a zabezpečení železničních přejezdů, úprava časování světelné signalizace). Ne všechny podněty a návrhy jsou však realizovány. Realizace podnětů je bohužel často ovlivněna možnostmi správců komunikací. Tyto seznamy poskytuje policie i krajským úřadům.

Na základě seznamů je do těchto míst dle možností zaměřen zvýšený dohled.

Policie ČR úkol plní, realizace navržených opatření ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu však často naráží na nedostatek finančních prostředků ze strany zodpovědných subjektů. Informování správců komunikací, krajů a obcí bylo v rámci ankety zaměřené na spolupráci obcí a policie v oblasti BESIP realizované v roce 2005 hodnocena spíše kladně.

Kraje:

Karlovarský kraj

Dle podkladů dodaných Ředitelstvím silnic a dálnic ČR byla ve spolupráci s Policií ČR provedena kontrola nehodových míst u silnic II. a III. třídy Karlovarského kraje a určena opatření k jejich odstranění, která jsou postupně realizována.

Olomoucký kraj

Jednotná závazná metodika ani databanka modelových způsobů nejsou v rámci kraje zřízeny. Místa častých nehod jsou určena na základě podkladů zpracovaných Policií ČR. Při stavebních úpravách silniční sítě se k těmto podkladům přihlíží a využívají se při návrzích investiční činnosti v silniční síti.

OPATŘENÍ F 2: Kontrolování dodržování stanovených podmínek při silničních stavbách, zejména s ohledem na bezpečnost silničního provozu

Ministerstvo dopravy:

V roce 2005 nedošlo k zakotvení bezpečnostního auditu jako oficiálního nástroje pro zajištění bezpečné infrastruktury do českého právního řádu. Celkově v ČR pracují 4 bezpečnostní auditori, kteří absolvovali školení v zahraničí (Velká Británie a Dánsko).

V březnu 2005 byla zahájena II. etapa likvidace nepovolených reklamních zařízení a probíhá odstraňování nepovolených reklamních zařízení při dálnicích a rychlostních silnicích na základě jednotlivých výzev známým i neznámým vlastníkům nepovolených reklamních zařízení. Od března 2005 do 31. 8. 2005 bylo odstraněno 86 nepovolených reklamních zařízení. Průběžně probíhá jednání s jednotlivými reklamními agenturami o ukončování existence platných nebezpečných reklamních zařízení.

Během roku 2005 byla povolována téměř výhradně pouze reklamní zařízení umístěná na sídlech a provozovnách firem (Firemní a identifikační značení), cenové totemy, nápisy na budovách a související reklamní zařízení (identifikační a směrovací reklamní zařízení, vlajkoviště apod.) na odpočívkách a ČSPH.

V roce 2005 bylo na základě podaných žádostí povoleno celkem 49 ks reklamních zařízení, z toho 21 ks na odpočívkách a ČSPH. Zamítnuto bylo 24 žádostí o povolení reklamních zařízení. Vzhledem ke zpřísněným kritériím při posuzování žádostí o povolení

reklamních zařízení zejména z hlediska vlivu na bezpečnost provozu došlo k nárůstu podaných rozkladů proti zamítavým rozhodnutím ministerstva dopravy (za rok 2005 celkem 8 rozkladů). Obdobná situace byla na úrovni krajských úřadů; v roce 2005 bylo postoupeno odboru pozemních komunikací 7 odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů jak ve věci zamítnutí povolení reklamních zařízení, tak udělení pokuty.

Ve věci udělování pokut, zahájilo Ministerstvo dopravy v roce 2005 správní řízení o uložení pokuty právnické osobě za spáchání správního deliktu za dlouhodobé porušování zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

V některých krajích (např. Jihočeský) nejsou povolována ani prodlužována reklamní zařízení u silnic I. třídy. Zamítavá stanoviska ze strany dopravních inženýrů jsou zpravidla akceptována příslušnými správními orgány, ve spolupráci s obcemi je vyvíjen tlak na odstraňování nepovolených reklamních zařízení.

V některých oblastech se budují místní informační systémy pro snazší orientaci ve městě (např. Černá v Pošumaví, Frymburk, připravuje se jeho vybudování i na Kaplicku a v Českém Krumlově), které by měly nahradit množství nejrůznějších reklamních cedulí podél komunikace.

Stále není dořešen problém s formulováním jasných legislativních pravidel pro udělování souhlasu se zřízením a provozováním nových reklamních zařízení v silničním ochranném pásmu.

Je třeba i nadále důsledně kontrolovat a odstraňovat nepovolená reklamní zařízení a vyvozovat z jejich instalace sankční odpovědnost. Doporučujeme stanovit zcela jasné legislativní mantinely pro umístování reklamních nosičů v ochranných pásmech pozemních komunikací.

Kraje:

Jihomoravský kraj

Odbor dopravy zadal, po dohodě se správcem krajských silnic, vypracování bezpečnostních auditů, a to:

- Analýza vlivu vybraných stavebních opatření křižovatky Brno-Hvězdoslavova;
- Analýza nehodových lokalit silnice II/430 na území JMK;
- Vypracování bezpečnostního auditu projektu „Modernizace silničního propojení center Brno, Židlochovice a Hustopeče v rámci rekonstrukce silnice II/425.

Karlovarský kraj

Ve spolupráci s Policí ČR a správci komunikací na základě databáze Policie bylo provedeno určení nehodových úseků přímo v terénu. Úprava těchto úseků je zařazena do plánu oprav. Rada Karlovarského kraje schválila svým usnesením č. RK 330/05/04 ze dne 12. května 2004 „Pořadník investičních a neinvestičních akcí na krajské silniční síti pro roky 2005 – 2010“, V rámci kompletní rekonstrukce vozovek jsou položeny nové povrchy vozovky, vodorovné a svislé značení, upraveny poloměry zatáček, v obloucích doplněna svodidla a odvodnění podél komunikace.

Krajský úřad přistoupil k postupnému rušení reklamních zařízení v silničních pozemcích a v ochranných pásmech silnic I. třídy. V současné době probíhá identifikace vlastníků jednotlivých reklamních zařízení a ti jsou vyzýváni k předložení dokladů, na základě kterých bylo každé jednotlivé reklamní zařízení u silnice I. třídy umístěno současně s upozorněním na následky, které mohou nastat v případě, že reklamní zařízení je umístěno v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích (§ 25 odst. 10 a § 31 odst. 6). Na základě těchto výzev již došlo k odstranění cca 25 % nepovolených reklamních zařízení.

Královéhradecký kraj

Oddělení silničního hospodářství Královéhradeckého kraje iniciuje rušení reklamních zařízení v ochranném pásmu silnic I. třídy.

Liberecký kraj

V rámci Libereckého kraje byl zpracován jeden bezpečnostní audit – okružní křižovatka Semily a bylo zadáno 5 studií dopravně inženýrského posouzení nehodových úseků.

Znaleckým ústavem autocrasch Liberec bylo podrobně analyzováno několik míst častých dopravních nehod:

- silnice I/35 v Liberci – tunelu,
- silnice I/35 stoupání na Žďárek od Hodkovic n. Moh.,
- silnice I/35 u obce Ktová.

V rámci Libereckého kraje se podařilo odstranit 60 kusů jak větších reklamních zařízení, tak i menších reklamních cedulí.

Olomoucký kraj

V Olomouckém kraji byly bezpečnostní audity provedeny u následujících staveb:

- úsek silnice II/570 v ulici Zollova - Jižní v Olomouci,
- železniční přejezd u Pustých Žibřidovic na sil. III/36911,
- železniční přejezd u Smržic na sil. III/37760.

Posuzování nehodových úseků komunikací provádí průběžně Správa silnic Olomouckého kraje ve spolupráci s Policií ČR.

Krajský úřad Olomouckého kraje provedl správní řízení k odstranění cca 90 reklamních zařízení v ochranných pásmech silnic I. třídy.

Pardubický kraj

Na území Pardubického kraje bylo odstraněno celkem 50 ks nepovolených reklamních zařízení u silnic I. třídy. Neustále probíhá státní dozor u silnic I. třídy.

V období 2003 – 2005 bylo odstraněno celkem 267 ks nepovolených reklamních zařízení.

Plzeňský kraj

V rámci kraje byly provedeny rekonstrukce průtahů silnic II. a III. tříd včetně chodníků, přechodů pro chodce. Např. III/1777 průtah Blovice, III/18035 Dobřany, II/233 Plzeň – Masarykova ul, II/193 H. Týn – Littrova ul, III/18415 Kdyně – Nádražní ul..

Jsou podporovány projekty z programu BESIP SFDI.

Ústecký kraj

Na silnicích I. třídy Ústeckého kraje byl zpracován bezpečnostní audit u pěti připravovaných dopravních projektů.

V roce 2005 došlo k zakrytí devíti reklamních ploch a jejich následného odstranění v ochranném pásmu na silnicích I. třídy.

Kraj Vysočina

V rámci činnosti kraje bylo zrušeno 20 reklamních zařízení u silnic I. třídy.

Zlínský kraj

V působnosti silničního správního úřadu odboru kraje bylo v roce 2005 iniciováno a zahájeno řízení k odstranění cca 25 nepovolených reklamních zařízení.

G. Zlepšení opatření bezprostředně po nehodě

OPATŘENÍ G 1: Zkvalitnění výuky chování při nehodě a poskytování první pomoci

Ministerstvo dopravy:

Dne 08.07.2005 byla na stránkách centrální adresy oznámena veřejná zakázka pod názvem „Zpracování pilotního projektu automatického tísňového volání vycházejícího z vozidla (eCall) na území ČR“. Otevírání obálek proběhlo dne 31.08.2005 a následně v závislosti na jednání o způsobu spolupráce s Hasičským záchranným sborem ČR byla dne 01.12.2005 podepsána smlouva s vybraným uchazečem - ČESKÝM TELECOMEM, a. s.

Do 31.01.2007 by měl být zpracován pilotní projekt automatického tísňového volání vycházejícího z vozidla (eCall) na území ČR, které bude zpracováváno v telefonních centrech tísňového volání (TCTV) provozovaných Hasičským záchranným sborem ČR. Na TCTV bude umožněno identifikovat nejen vozidlo a telefonní číslo, ale i polohu mobilního telefonu (vozidla), příp. další informace vztahující se k mimořádné události - dopravní nehodě nebo obdobné mimořádné události v dopravním provozu. Tyto informace budou zobrazeny v TCTV na digitálních mapách a v softwarové aplikaci, která jednotným způsobem zajistí odbavování mimořádných událostí a jednotným způsobem předávání informací o mimořádných událostech základním složkám integrovaného záchranného systému (IZS).

Důležitou podmínkou pro dodržení harmonogramu plnění zmíněné smlouvy je včasné vyřešení interoperability v rámci EU, tedy dokončení standardizačních procesů v ETSI, jehož výstupem bude i definice transportní vrstvy pro přenos dat mezi vozidlovými systémy (IVS) a centry tísňového volání (PSAP).

Vzhledem k posunutí rozhodnutí komise ETSI o druhu protokolu pro transportní vrstvu přenosu dat mezi IVS a PSAP na konec února 2006 se adekvátně prodlouží doba řešení projektu (asi o 2-3 měsíce).

Ministerstvo vnitra:

Problematicke opatření G1 byla věnována ze strany Ministerstva vnitra pozornost v rámci každodenního dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu (distribuce letáků) i při preventivním působení v rámci besed.

Chodci nebyla poskytnuta pomoc v roce 2005 ve 170 případech a řidiči motorového vozidla či jeho spolucestujícím v 748 případech.

Součástí filmu „Bourá jen blb?“ natočeného ve spolupráci s Nadací MALINA je modelová situace „Dopravní nehoda“. V rámci této situace je přesně prezentováno správné chování všech účastníků nehody a kladen důraz na poskytnutí první pomoci a včasného informování složek IZS. Součástí filmu Červený blesk určeného pro mladší školní věk je obdobná modelová situace, ve které je demonstrováno, jak se správně zachovat, je-li účastníkem nehody dítě. Obě kazety jsou využívány Policií ČR v rámci prezentačních akcí. Při doprovodných mediálních a prezentačních aktivitách je distribuován současně i letáček Policie ČR „Desatero jak postupovat při dopravní nehodě“.

Na podzim roku 2004 byl odstartován projekt Gentleman silnic, který vznikl ve spolupráci Policie ČR a České pojišťovny, a.s. Tento projekt úspěšně pokračoval i v roce 2005. Titul Gentlemana silnic byl udělen celkem sedmi osobám, ve všech případech za obětavé poskytnutí první pomoci lidem zraněným při dopravní nehodě.

V některých krajích Policie ČR spolupracuje s autoškoly a organizátory doškolovacích kurzů - zejména v oblasti chování účastníků po DN (ujetí z místa činu, zakrytí stop ap. v souvislosti s trestněprávním postihem).

V roce 2005 zaznamenala Policie ČR celkem 17 111 nehod (!), kdy viník nehody z místa nehody ujel. Matematicky vzato jde o průměrně 47 dopravních nehod denně. Při těchto nehodách bylo usmrceno 37 osob a dalších 976 bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti roku 2004 nižší o 0,4 %, počet zraněných je o 181 osob nižší, počet usmrcených je však vyšší o 14 osob, tj. o 60,9 %. Problematice je nutno věnovat zvýšenou mediální pozornost. Je třeba prezentovat nejen správné poskytnutí první pomoci, ale i vhodné chování dalších osob, aby nedocházelo ke zbytečným řetězovým dopravním nehodám a zranění posádek vozidel, které chtěly poskytnout pomoc účastníkům dopravní nehody. Malá pozornost se věnuje i trestněprávním aspektům neposkytnutí pomoci při dopravní nehodě.

Ministerstvo zdravotnictví:

Plnění těchto opatření je zabezpečeno prostřednictvím dotačních programů MZ poskytováním dotací na tyto aktivity Českému červenému kříži a dalším subjektům. V roce 2005 poskytlo MZ na výuku první pomoci dospělých 331 800 Kč, na výuku první pomoci dětí a mládeže 6 150 000 Kč.

KHS a ZÚ se podílejí na informování o zásadách poskytování první pomoci především na regionální úrovni. Například KHS Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové informovala veřejnost o způsobech poskytování první pomoci prostřednictvím „Bulletinu zdraví“. Jedná se o čtvrtletně vydávaný tištěný materiál v rámci projektu podpory zdraví („Kroky ke zdravému regionu“, č. 9089), který mimo jiné obsahuje seriál na pokračování o poskytování první pomoci. Cílovou skupinou je široká veřejnost.

V rámci dotačního programu NPZ PPZ byl v roce 2005 jako součást realizace projektu podpory zdraví vydán leták „Co dělat v případě nehody“, zaměřený na poskytnutí rychlé a správné první pomoci.

V rámci projektu podpory zdraví se v roce 2005 Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci spolu se Zdravotním ústavem se sídlem v Olomouci snažila zvýšit povědomí v prevenci úrazů ve veřejném sektoru (zejména u rizikové skupiny dětí do věku 15 let resp. navštěvujících základní školy) a zároveň i zvýšit znalosti a praktické zkušenosti v oblasti poskytování předlékařské první pomoci.

Poskytování první pomoci a její praktický nácvik byl prováděn ve spolupráci se studenty Střední a Vyšší zdravotnické školy Emanuela Pöttinga, v rozsahu a formě odpovídající dané věkové skupině (6-14 let). Pro teoretickou část byly využity audiovizuální pomůcky – edukační videokazety. Stěžejní byl praktický nácvik poskytování první pomoci prostřednictvím využití výukových sad pro simulaci úrazů a resuscitačních torz.

Znalosti a zejména dovednosti dětí byly ověřeny soutěží družstev v poskytování první pomoci mezi třídami a školami zařazenými v projektu.

Význam první pomoci je zdůrazňován při provádění většiny preventivních aktivit v rámci působení ZÚ a KHS. Ty se na tomto bodu podílejí pomocí přednášek a praktických ukázek zásad poskytování první pomoci.

ZÚ Jihlava realizoval v loňském roce projekt podpory zdraví zaměřený na prevenci úrazů u dětí „Dětství ve zdraví a bez úrazů“. Tento projekt vycházel z předpokladu, že většině úrazů se dá správnou výchovou a prevencí zabránit, při jeho realizaci byli přizváni ke spolupráci pedagogové z mateřských a základních škol.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy:

Problematika první pomoci je obsažena v kurikulárních dokumentech MŠMT jako výrazně nadpředmětové téma. Výuka první pomoci je součástí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pro toto vzdělávání zajistilo MŠMT publikaci „Výuka první pomoci“. První pomoc je zahrnuta i v pregraduálním vzdělávání odborníků rehabilitace v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech „Rehabilitace“. Tento program je prováděn na šesti fakultách vysokých škol.

V roce 2004 MŠMT mediálně i finančně podpořilo projekt „Videokazety první pomoci“. Tyto videokazety byly využity pro semináře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dále byly distribuovány organizacím, které získaly pověření o rekvalifikacích MŠMT pro školení zdravotníků, i organizacím, které dostaly oprávnění ke školení hlavních vedoucích letních táborů a dalším významným organizacím.

Výuka první pomoci je zařazena v Pokynu MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů (č.j. 12 050/2003-22), kde je doporučena k využití příručka pro učitele základních škol a středních škol „Ochrana člověka za mimořádných událostí“. Tuto příručku obdržela každá základní škola, střední škola, speciální škola a vyšší odborná škola v roce 2003. Příručka je dostupná též na webových stránkách MŠMT.

Pro školní rok 2005/2006 dalo MŠMT podnět České školní inspekci, aby problematika první pomoci byla součástí témat „Bezpečnost a ochrana zdraví“ ve vybraných tematických inspekcích.

Kraje:

Karlovarský kraj

V rámci havarijních plánů vzniklých na území kraje pro jednotlivé situace byly zpracovány informační a varovné systémy, dále byly vytvořeny podmínky rychlé komunikace mezi složkami IZS. Havarijní plán Karlovarského kraje je součástí krizového plánu kraje uloženého na Krajském úřadě Karlovarského kraje.

Český červený kříž:

V roce 2005 se zaměřil Český červený kříž na následující aktivity ve vztahu k dopravní výchově a poskytování první pomoci:

1. Evropská kampaň Červeného kříže „Bezpečnost na silnicích“

Evropská kampaň Červeného kříže bezpečnosti na silnicích 2005 je v pořadí již třetí, která velmi úspěšně proběhla díky společnému úsilí národních společností Červeného kříže v celé Evropě. Ta letošní opět navazovala na předchozí dvě kampaně, čerpala ze získaných zkušeností a inovativních metod v bezpečnosti na silnicích.

Kampaň měla za úkol přispět ke snížení počtu dětí a mladých lidí zraněných či zabitých v každodenním silničním provozu v členských zemích EU a i zemích kandidátských.

Do Evropské kampaně Červeného kříže bezpečnosti na silnicích 2005 byla zapojena většina evropských zemí.

Pro letošní rok připravil ČČK ve spolupráci s Britským ČK (jenž celoevropskou kampaň zastřešoval) vypravení konvoje, který křižoval celou Evropu s cílem propagovat a šířit osvětu bezpečnosti na silnicích. Součástí tohoto vypraveného konvoje - Car One - navštívila naši republiku ve dnech 28. srpna až 11. září t.r. a měla plánované zastávky ve 14 městech po celé ČR.

Celou kampaň provázely doprovodné akce jednotlivých oblastních spolků ČČK. Jednalo se především o ukázky první pomoci v dopravě a i jiných situacích. Kampaně se v ČR v roce 2005 zúčastnilo na 4.000 dětí, jednotlivé akce připravovalo na 150 dobrovolníků ČČK.

2. *Dopravní výchova jako doplňková disciplína k soutěžím HMZ*

Ve všech typech soutěží HMZ je implementována dopravní výchova. Jedná se o doplňkovou nesoutěžní disciplínu. V rámci soutěží zaměřených na účastníky ve věkových skupinách 8-11 a 12-15 let se děti učí problematice silničního provozu; v silničním provozu jsou nejvíce ohroženy právě děti – ať už jako chodci či jako cyklisté. Dopravní výchova při soutěžích HMZ má za úkol učit děti rozvážnému počínání v silničním provozu, znát dopravní značky a pravidla silničního provozu a následně umět poskytnout první pomoc při dopravních nehodách. Těchto soutěží se každoročně účastní řádově 20.000 dětí, v roce 2005 to bylo přesně 20.550 dětí.

3. *Spolupodílení se na soutěži mladých cyklistů*

Nedílnou součástí soutěží mladých cyklistů je dopravní výchova a poskytování první pomoci. Jedná se o soutěžní disciplíny soutěže pro děti v kategoriích mladších žáků (6-10 let) a starších žáků (11-15 let). Soutěže se zabývají správnou jízdou na kole a problematikou silničního provozu. Mají za úkol učit děti především rozvážnému počínání v silničním provozu, znát dopravní značky a pravidla silničního provozu a následně umět poskytnout první pomoc při dopravních nehodách.

4. *Implementace kampaně Bezpečnost na silnicích do Magazínu mladého zdravotníka 2005*

MMZ je určen pro děti školního věku, tedy 6-15 let. Magazín mladého zdravotníka pro rok 2005 se zaměřil na kampaň „Bezpečnost na silnicích“. Každý člen HMZ má možnost si kdykoli prověřit své znalosti týkající se bezpečnosti v silničním provozu, popř. kdykoli se dovědět, jak postupovat při dopravním neštěstí, či jak se v rámci silničního provozu aktivně chránit.

Pasáže týkající se kampaně bezpečnosti na silnicích jsou velmi přehledně a účelně začleněny do brožury. MMZ 2005 byl vydán v nákladu 6.000 ks a tyto pak rozděleny prostřednictvím OS ČČK až ke členům Hlídek MZ.

5. *Světový den první pomoci*

Součástí Světového dne první pomoci (SDPP) konaného dne 10.9.2005 samozřejmě byla i kampaň bezpečnosti na silnicích. Každý ze zúčastněných se mohl seznámit se zásadami bezpečnosti na silnicích, s prací jednotlivých složek IZS a základy poskytování první pomoci obětem dopravních neštěstí. SDPP již šestým rokem proběhl souběžně v cca. 60 městech po celém území ČR. Do akce se každoročně zapojí na 60.000 osob. Při propagaci bezpečnosti na silnicích byly především děti seznámeny se zásadami dodržování pravidel silničního provozu a poskytnutí první pomoci; v různých soutěžích si mohly děti samy vyzkoušet oživování a ošetřování zraněných. akce byla medializována, propagace SDPP a bezpečnosti na silnicích proběhla v regionálních médiích po celé ČR.

6. *Spolupráce se společností Toyota Motor Czech, spol. s r.o. v rámci bezpečnosti na silnicích*

Spolupráce s Toyotou v rámci evropské kampaně „Bezpečnost na silnicích“ proběhla formou vydání propagačních materiálů kampaně, přesněji pohlednic, omalovánek a komiksů s tematikou bezpečnosti na silnicích. Z materiálů mohou děti jednoduchou a nenásilnou formou vyčíst, jak se správně chovat v silničním provozu, na co mají brát zřetel a čeho se naopak vyvarovat. Jedná se o velmi vhodný propagační materiál.

Další formou spolupráce bylo zapůjčení automobilu, které významně přispělo ke zdárné realizaci samotné kampaně.

7. *Výuka první pomoci uchazečů o řidičský průkaz*

V roce 2005 zajišťovalo 38 OS ČČK výuku první pomoci pro autoškoly, celkem bylo silami ČČK vyškoleny 9.589 uchazečů o řidičský průkaz. Z toho samostatné kurzy pro uchazeče o řidičský průkaz, pořádané 15 OS ČČK absolvovalo 3.976 osob na 121 školeních.

8. *Kontrola autolékárniček při silničních kontrolách*

Některé OS ČČK spolupracují s Policií ČR v rámci silničních kontrol řidičů; při kontrolách patřičných dokladů řidičů a technického stavu vozidel policisty kontrolují členové ČČK stav a obsah autolékárniček.

9. *Aktivní spolupráce s internetovým portálem www.autoasist.cz*

ČČK se podílel na přípravě internetového portálu www.autoasist.cz, přesněji na sekci Bezpečnost. Zde je možno nalézt důležité informace, jak postupovat v případě dopravní nehody, jak odsunout zraněné do bezpečí či jak poskytnout první pomoc.

10. *Aktivní spolupráce s NO Podaná ruka, o.p.s. na projektu MISE 2005*

Český červený kříž v roce 2005 aktivně spolupracoval s obecně prospěšnou společností Podaná ruka, která se seriózně zabývá především prevencí dětských úrazů. Spolupráce mezi oběma společnostmi proběhla formou projektu Mise 2005, a to ve 14 městech po celé ČR. Ve všech těchto městech předváděli členové a dobrovolníci ČČK na náměstích ukázkou poskytování první pomoci na namaskovaných figurantech, zajišťovali zdravotnickou službu při průjezdu pelotonu cyklistů městem, propagovali aktivity ČČK aj. V rámci relé republiky se této akce účastnilo na 8.000 dětí, převážně ze ZŠ. Za úspěšnou spolupráci obdržela řada OS ČČK od společnosti Podaná ruka děkovné certifikáty.

OPATŘENÍ G 2 : Zlepšení dosažitelnosti místa dopravní nehody subjekty Integrovaného záchranného systému

Ministerstvo dopravy:

Zákon č. 411/2005 Sb., kterým se novelizuje zákon č. 361/2000 Sb., a který nabývá účinnosti dnem 1.7.2006 řeší tuto záležitost v § 41 odst. 8 pro dálnici a silnici pro motorová vozidla (citace: „Pokud hustota provozu na dálnici a rychlostní silnici o dvou jízdních pružích v jednom směru jízdy vyvolá vznik kolony stojících vozidel, jsou řidiči souběžně jedoucích vozidel povinni před zastavením vozidla vytvořit mezi sebou jeden průjezdný jízdní pruh široký nejméně 3,0 m pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; je-li v jednom směru jízdy tři a více jízdních pruhů, sníží vzájemný boční odstup řidiči vozidel v levém a středním jízdním pruhu nebo středních jízdních pružích. Řidiči jedoucí v krajních jízdních pružích v jednom směru jízdy mohou při vytváření průjezdného jízdního pruhu vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Řidičům ostatních vozidel je vjezd do pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy a jízda v tomto pruhu zakázán; toto neplatí pro vozidla vlastníka pozemní komunikace a vozidla technické pomoci.“).

Toto opatření naplňuje i systém eCall, uvedený v opatření G 1, který informuje o nehodě ihned po události a nezávisle na lidském faktoru.

Ministerstvo vnitra:

V současné době je místo dopravní nehody stanoveno pomocí staničení komunikace v paspartech a kilometru uvedeného na mapě. V průběhu prvního čtvrtletí roku 2006 by měla být zajištěna lokalizace dopravní nehody pomocí GPS.

Ministerstvo informatiky:

V roce 2005 se Ministerstvo informatiky stalo spoluřešitelem meziřesortního projektu Jednotný systém dopravních informací, který byl zahájen na základě usnesení vlády č. 590 ze dne 18.5.2005.

Ministerstvo informatiky se na tomto projektu podílí koordinací projektů při vytváření a sdílení dat z oblasti dopravy, legislativní součinností při novelizaci zákonů, odbornou supervizí informační části projektu a následným budoucím zajištěním dostupnosti informací ze systému pro širokou veřejnost na Portálu veřejné správy.

Kraje:

Ústecký kraj

V rámci havarijních plánů vzniklých na území kraje pro jednotlivé situace byly zpracovány informační a varovné systémy, dále byly vytvořeny podmínky rychlé komunikace

mezi složkami IZS. Havarijní plán Ústeckého kraje je součástí krizového plánu kraje uloženého na Krajském úřadě Ústeckého kraje.

I. Zvýšení respektu účastníků silničního provozu k dodržování právní úpravy

OPATŘENÍ I 1: Zvýšení účinnosti právní úpravy

Ministerstvo dopravy:

Zásadním pro naplňování cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu bylo přijetí novely zákona č. 361/2000 Sb., která byla ve Sbírce zákonů vyhlášena pod č. 411/2005 Sb. a účinnosti nabude 1. července 2006.

Novela zavádí systém bodového hodnocení řidičů – Hlava V. (Bodové hodnocení porušení povinností stanovených zákonem), Příloha (Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za toto jednání).

Ustanovení § 118b upravuje oprávnění policisty z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zadržet řidičský průkaz.

Novela zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (Část druhá novely zákona č. 361/2000 Sb.), zpřísňuje postihy za porušení povinností stanovených zákonem č. 361/2000 Sb.

Ustanovení § 125a upravuje oprávnění obecního úřadu obce s rozšířenou působností uložit pořádkovou pokutu za nerespektování výzvy dostavit se k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích nebo správního deliktu dle § 125.

Ustanovení § 125b upravuje oprávnění policisty vybrat kauci od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.

OPATŘENÍ I 2: Zintenzivnění dohledu nad dodržováním právní úpravy

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvem dopravy byl v roce 2005 vykonán státní odborný dozor u 52 Stanic technické kontroly (spolu se 40 STK kontrolovanými v roce 2004 jde přibližně o třetinu z celkového počtu STK v ČR) s cílem prověřit dodržování právních předpisů a kvalitu provádění technických prohlídek, případně poskytnout i metodickou pomoc. Přínos kontrol STK dosvědčuje fakt, že při jejich provádění technických prohlídek pod „dohledem MD“ byl počet zjištěných vážných a nebezpečných závad na 1 vozidlo téměř 10x vyšší, než je průměr na 1 vozidlo daný celkovou statistikou kontrol. Protokoly o výkonu státního odborného dozoru jsou zasílány příslušným krajským úřadům jako podklad pro případné další řízení (např. udělení pokuty v rámci správního řízení) nebo pro provádění vlastní dozorové činnosti.

V roce 2005 bylo započato s aplikací pilotního provozu a v roce 2006 je postupně zaváděn do provozu systém AIS-STK pro zlepšení kvality činnosti Stanic technické kontroly. Řešení je koncipováno jako webová aplikace. Umožňuje tak snadné nasazení, správu a centralizaci dat. Uživatelské rozhraní na STK je ve webovém prohlížeči. V centrálním systému Ministerstva dopravy ČR se nachází aplikační programové vybavení a data. Řešení obsahuje též uživatelské rozhraní pro správu a dohled a uživatelské rozhraní k zobrazování statistik.

Přínosy řešení:

1. Rozšíření možností statistického zpracování a analýzy dat

Řešení umožňuje centralizaci dat o prohlídkách na všech STK a tím otevírá nové možnosti statistického a analytického zpracování dat. Zároveň usnadňuje vytváření podkladů pro státní odborný dozor nad STK.

2. Zrychlení průběhu prohlídek STK

Údaje o předchozích prohlídkách jsou k dispozici na všech STK. Nový protokol může být založen na základě předchozích dat bez ohledu na to, na jaké stanici byla vykonána předchozí prohlídka.

Automatizace tisku a zpracování záznamníku závad též přispívá k rychlejšímu průběhu prohlídky a eliminuje opakující se úkony operátorů a techniků STK.

3. Informace o historii technické způsobilosti vozidla

Systém umožní zobrazení historie všech prohlídek provedených na vozidle, bez ohledu na to, na jaké stanici byly provedeny. Díky tomu bude možné sledovat vývoj technické způsobilosti vozidla.

4. Zprůhlednění procesu prohlídek STK

Průběh prohlídky bude možné lépe sledovat při zavedení čteček čárových kódů. Bude možné zpětně zobrazit časový průběh operací prohlídky a odhalit případné anomálie či nestandardní postupy.

5. Lepší kontrola vydaných známek

Systém umožňuje evidenci vylepených kontrolních nálepek. Umožňuje tak případné odhalení nestandardních postupů nebo manipulace s kontrolními nálepkami.

6. Snadné budoucí rozšíření systému

Architektura řešení umožňuje snadnou rozšiřitelnost systému v budoucnosti. Umožní tak např. identifikovat kradené vozidlo přijaté na prohlídku a upozornit policii, či získání anonymní informace o technické způsobilosti vozidla např. při koupi staršího vozidla

Nový systém je jednoznačným přínosem pro zajištění výrazně vyšší kvality práce v STK zejména tím, že umožňuje výrazně účinnější kontrolu. Současně s jeho dalším předpokládaným rozvojem umožní pružně reagovat na aktuální stav ve kvalitě kontrol a účinnost dohledu neustále zvyšovat. Umožní též lepší koordinaci všech kontrolních orgánů, které jsou dohledem pověřeny.

V oblasti související s bezpečností silničního provozu byl výkon Státního odborného dozoru zaměřen především na dodržování zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Pro rok 2005 byl stanoven minimální počet kontrol v oblasti dodržování sociálních předpisů v silniční dopravě stanovených nařízením Rady 3820/85 a 3821/85 (např. dodržování doby řízení, doby odpočinku nebo délky bezpečnostních přestávek) v souladu se směrnicí č. 88/599/EHS tak, aby kontroly zahrnovaly nejméně 1% pracovních dnů řidičů vozidel a dále, aby v nejméně 15% ze všech kontrolních pracovních dnů řidičů kontroly proběhly na silnici a nejméně 25% ze všech kontrolních pracovních dnů řidičů proběhly kontroly v provozovnách dopravců.

V roce 2005 bylo plánováno na silnici 39 824 kontrol pracovních dnů řidičů (tachografických kotoučků), ve skutečnosti bylo provedeno 519 428 kontrol pracovních dnů řidičů (v roce 2004 bylo těchto kontrol plánováno 38 539 a ve skutečnosti provedeno 305 218). U dohlídek v provozovnách dopravců bylo plánováno 66 373 kontrol pracovních dnů řidičů, ve skutečnosti bylo provedeno 564 293 kontrol pracovních dnů řidičů (v roce 2004 bylo plánováno 64 232 kontrol pracovních dnů řidičů a uskutečněno 261 970 kontrol pracovních dnů řidičů). Z uvedeného je zřejmé, že v roce 2005 došlo k významnému nárůstu těchto kontrol, na kterých se podílela Policie ČR, krajské úřady a celní orgány.

Výkon SOD je vyhodnocován:

- 1x za dva měsíce (na poradách s krajskými úřady, zástupci Policie ČR, zástupci Generálního ředitelství cel, Centra služeb pro silniční dopravu a Centra dopravního výzkumu Brno),
- pololetně je vyhodnocení předkládáno prostřednictvím odboru auditu, kontroly a dozoru do porady ministra,
- roční vyhodnocení kontrol přepravy nebezpečných věcí je, v souladu se směrnicí Komise č. 112/2004/ES, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Rady č. 95/50/ES o jednotných postupech kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí, zasíláno Evropské komisi,
- roční vyhodnocení dodržování sociálních předpisů je, v souladu se směrnicí Rady č. 88/559/EHS o jednotném postupu pro používání nařízení (EHS) č. 3820/85 o harmonizaci některých sociálních právních předpisů v silniční dopravě a nařízení (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě zasíláno Evropské komisi.

V zájmu sjednocení metodiky kontrolních postupů, zvýšení úrovně kontrolní činnosti v silniční dopravě a vytvoření prostoru pro užší spolupráci uzavřelo Ministerstvo dopravy meziresortní Dohody o součinnosti a vzájemném poskytování informací v oblasti provádění silničních kontrol s Ministerstvem vnitra, Ministerstvem financí a s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Na jejich základě pak byly uzavřeny prováděcí protokoly s Policejním prezidiem České republiky, Generálním ředitelstvím cel a se Státním úřadem inspekce práce. Předmětem těchto smluvních aktů je zejména:

- spolupráce při plánování, organizování a provádění silničních kontrol,
- spolupráce v oblasti tvorby metodických postupů,
- vzájemné poskytování údajů o výstupech z prováděných silničních kontrol,
- výměna zkušeností při tvorbě nových právních předpisů vztahujících se ke kontrolní činnosti v silniční dopravě,
- vzájemná výměna odborníků a jejich účast na seminářích a pracovních poradách s tematikou výkonu silničních kontrol,
- vzájemná účast při projednávání a vyhodnocování stěžejních otázek výkonu kontrolní činnosti v silniční dopravě a při přípravě mezinárodních jednání v této oblasti.

Tyto dohody jsou v praxi všech resortů naplňovány.

Kromě společných kontrolních akcí zajišťuje Ministerstvo dopravy koordinaci kontrolní činnosti v silniční dopravě na pravidelných měsíčních poradách za účasti krajských úřadů, Policejního prezidia ČR, Generálního ředitelství cel, Českého úřadu bezpečnosti práce, Centra dopravního výzkumu Brno a Centra služeb pro silniční dopravu. Pravidelně se konají každých 14 dní operativní porady zástupců Ministerstva dopravy, Policejního prezidia ČR, Generálního ředitelství cel a Centra služeb pro silniční dopravu k upřesnění časového rozsahu kontrolních akcí, výběru kontrolních stanovišť, k věcnému zaměření kontrolních akcí a k jejich vyhodnocování.

Ministerstvo dopravy zřídilo k 1.7.2005 u své příspěvkové organizace, Centra služeb pro silniční dopravu Praha, speciální externí mobilní jednotku, která je určena pro poskytování technické pomoci pro silniční kontroly na dálnici D1. Je využívána orgány Policie České republiky a celními orgány. Je složena ze tří pracovníků, specializovaných na oblast kontroly vážení vozidel, kontrolu dodržování podmínek přepravy nebezpečných věcí a kontrolu dodržování dob řízení, doby odpočinku a bezpečnostních přestávek a je vybavena přenosnými váhami, počítačovým programem Tachoscan pro vyhodnocování dodržování dob řízení, doby odpočinku a bezpečnostních přestávek a počítačovým programem ADRem k vyhodnocování dodržování podmínek přepravy nebezpečných věcí.

V roce 2005 pokračovalo Ministerstvo dopravy v organizování součinnostních republikových akcí s Policií ČR a celními orgány. Tyto akce se konají ve čtrnáctidenních

intervalech. V případě volné kapacity jsou externí mobilní jednotky poskytovány Ministerstvem dopravy celním orgánům a Policii ČR k silničním kontrolám.

Ministerstvo vnitra:

Při plánování dohledu na bezpečnost a plynulost silničního dohledu je využíván Ministerstvem vnitra zejména statistický přehled nehodovosti. Do těchto míst je dle možností situován dohled. V některých případech však není možné provádět kontrolu v místě častých dopravních nehod či častého výskytu přestupků, jež by k dopravní nehodě mohly vést, neboť místo není z hlediska bezpečnosti vhodné k provedení kontroly (bezpečnost policistů, možnost odstavení vozidla při kontrole).

Např. k zaměření výkonu služby v Praze je každý měsíc poskytována topografická evidence míst a úseků sledované komunikační sítě s uvedením místa či úseku, počtu nehod, jejich následků a nejčastějších příčin. Při dohledu spolupracuje dopravní policie i s policisty pořádkové služby.

Z důvodů technické závady vozidla bylo v roce 2005 zaviněno 1 388 nehod, tj. 0,7 % z celkového počtu.

Kontroly technického stavu vozidel probíhají jak v rámci běžného dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, tak v rámci dopravně bezpečnostních akcí. Policie ČR v současné době nedisponuje žádnými technickými prostředky ke kontrole technického stavu vozidel s výjimkou kalibrovaného měřiče hloubky dezénu na pneumatikách (a i těmi jsou vybaveny pouze některé součásti dopravní služby Policie ČR). Z tohoto důvodu nemohou policisté provádět kontrolu respektování stanovených limitů emisí z výfuku, mechanismu řízení apod. tak, jak je to požadováno ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2000/30/ES. Přesto silniční kontroly, prováděné Policií ČR, naplňují i některé požadavky této směrnice, neboť se při kontrole technického stavu vozidla zaměřují zejména na stav pneumatik, fungování osvětlení, montáž svítlen, poškození čelních skel, zatemnění předních bočních skel, poškození nebo deformace karoserie, únik paliva, oleje nebo mazacích tuků, netěsnost nebo neúplnost výfukového potrubí nebo zjevný zásah do tohoto potrubí mající vliv na vnější hluk vozidla apod.

Problematika kontroly technického stavu vozidel je podle našeho názoru stále podceňována. Jak vyplývá z výsledků kontrolní činnosti Policie ČR při celostátních dopravně bezpečnostních akcích v roce 2005, činily přestupky týkající se technického stavu vozidel celých 16,4 %. Téměř 4 % z celkového počtu v rámci dohledu kontrolovaných vozidel nebylo zjevně technicky v pořádku. To je ovšem pravděpodobně jen zlomek počtu skutečně technicky problematických vozidel, které se pohybují na našich silnicích. Na ne příliš kvalitní provádění kontrol v rámci STK a na nedostatky v kontrolním mechanismu lze usuzovat i z případů pozměněných identifikačních znaků zaregistrovaných vozidel.

Spolupráce Policie s obcemi a kraji v oblasti dohledu byla hodnocena v rámci ankety zaměřené na spolupráci obcí a policie v oblasti BESIP realizované v roce 2005 spíše jako nedostačující.

V rámci plnění úkolů Integrovaného národního programu snižování emisí v ČR Policie ČR zvažuje zřízení specializovaných kontrolních jednotek, vybavených technikou pro provedení komplexnější a důslednější kontroly technického stavu vozidel, včetně kontroly stavu brzdového systému vozidla a jeho částí, mechanismu řízení, světelného a signalizačního zařízení apod., tj. k provedení kontroly v souladu s ustanovením čl. 4 odst. 1 písm. c) Směrnice Rady (EHS) č. 2000/30/ES.

Ministerstvo obrany:

V resortu obrany v roce 2005 byla hlavním nositelem plnění úkolů ve vztahu k bezpečnosti silničního provozu a úkolů stanovených resortu v "Národní strategii bezpečnosti silničního provozu" Vojenská policie. Odborníci Vojenské policie úzce spolupracovali s příslušnými orgány Ministerstva dopravy a plnili konkrétní úkoly k naplnění prioritních cílů strategie formou přímého dohledu nad bezpečností provozu, provádění besed u jednotlivých vojenských útvarů a zařízení a v neposlední řadě formou kontroly kvality výcviku vojenských řidičů.

K upřesnění možností jednotlivých složek resortu MO byl Vojenskou policií v měsíci říjnu 2005 organizován seminář BESIP za účasti zástupců resortu, Institutu dopravní výchovy a orgánů Ministerstva dopravy.

V dohledu nad bezpečností silničního provozu Vojenská policie v roce 2005 provedla více jak 1 200 samostatných preventivních dopravně bezpečnostních akcí se zaměřením na zaměstnance resortu při řízení vozidel ozbrojených sil a ostatní řidiče ve vojenských objektech a téměř 150 součinnostních akcí s Policií České republiky.

V měsících listopad a prosinec v rámci plnění úkolů akčního plánu pro realizaci Národní strategie bezpečnosti silničního provozu se Vojenská policie zapojila do akce vyhlášené Ministerstvem dopravy na snížení počtu usmrcených osob při dopravních nehodách v předvánočním období. V rámci této akce Vojenská policie provedla 53 součinnostních akcí s Policií České republiky.

Činnost v oblasti dohledu nad bezpečností silničního provozu měla za cíl zefektivnit prováděné silniční kontroly s výsledkem snížit dopravní nehodovost řidičů vozidel ozbrojených sil, a dále snížit četnost a závažnost protiprávního jednání všech účastníků silničního provozu ve vojenských objektech. Jak vyplývá ze statistik vedených Vojenskou policií v roce 2005 oproti předchozím letům došlo k výraznému poklesu počtů zaviněných dopravních nehod zaměstnanci resortu. Tento stav je odrazem snížení počtů zaměstnanců resortu, profesionalizací armády, nahrazení mladých nezkušených řidičů řidiči profesionály a zvýšení počtů prováděných akcí Vojenské policie zaměřené do oblasti prevence a výcviku.

Ministerstvo práce a sociálních věcí:

V roce 2005 byla mezi hlavní úkoly Státního úřadu inspekce práce zařazena kontrola pracovního režimu řidičů. Bylo zkontrolováno celkem 252 dopravců a výsledkem kontrol byla tato zjištění:

- ze strany dopravců nebyly organizovány práce řidičů tak, aby byly dodržovány povinnosti stanovené příslušnými předpisy pro jednotlivé typy jízd (zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí vyhláška č. 478/2000 Sb., v platném znění, zákon č. 475/2001 Sb., Dohoda AETR, nařízení vlády č. 168/2002 Sb.) tak, aby byl dodržen stanovený limit denního řízení, dostatečný odpočinek před vlastním řízením, bezpečnostní přestávky - u **37 dopravců**,
- zaměstnavatelé nezajišťovali, aby řidiči vedli na předepsaných dokladech požadované údaje o dobách pracovního výkonu (řízení) a čerpání bezpečnostních přestávek - u **26 dopravců**,
- řidiči překračovali stanovené limity řízení a nedodržovali minimální doby bezpečnostních přestávek – u **39 dopravců**.

Dále bylo zejména zjišťováno:

- neprovedení stanovených lékařských prohlídek u řidičů v termínech tak, jak požadují příslušná ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 277/2004 Sb., - u **16 dopravců**,

- ze strany zaměstnavatelů – dopravců neprovádění jejich povinností v problematice rizik (vyhledávání, minimalizování, seznamování s neodstranitelnými riziky apod.) - u **48 - dopravců**,
- nezpracování konkrétních pracovních postupů pro některé činnosti a jejich zahrnutí do MPBP - u **59 dopravců**,
- závady v oblasti OOPP (nestanovení podmínek pro jejich používání; *poznámka*: OIP konstatují, že přidělování výstražných vest pro zviditelnění osob vstupujících na pozemní komunikace tak, jak požaduje nařízení vlády č. 168/2002 Sb., se realizuje a většina služebních vozidel je jimi vybavena) - u **17 dopravců**.

V oblasti pracovněprávních vztahů byly zjištěny následující závady:

- písemná informace o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru (§ 32 odst. 3 ZP) - u **31 dopravců**,
- nedodržení minimálních mzdových tarifů (§ 14 odst. 2 zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, příloha 2 nařízení vlády 333/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) - u **39 dopravců**,
- zaměstnavatel vyplácí mzdu pozdě a nepravidelně, v nesprávné výši, neposkytování náhrady mzdy při překážkách v práci, provádění srážek v rozporu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů - u **40 dopravců**,
- zaměstnavatel neposkytoval řidičům náhrady výdajů při pracovních cestách; resp. neposkytoval při cestách do zahraničí náhrady v cizí měně - u **6 dopravců**.

V roce 2005 také pokračovala kampaň „Bezpečná vnitrozávodová doprava“. Celostátní kampaň byla vyhlášena dne 12. května 2004 v souladu s Národní politikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Touto kampaní orgány inspekce práce současně přispívají k naplnění cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu. Informace o kampani včetně Souhrnné zprávy o informační části kampaně jsou umístěny na internetové adrese www.suip.cz.

V rámci informační části kampaně byly vydány pro odbornou i laickou veřejnost tiskové podklady, informující o rizicích souvisejících s provozem vnitrozávodové dopravy. Na informační část kampaně v roce 2005 navázala kampaň kontrolní, a to formou celostátní prověrky, která by měla vytvořit potřebné předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti a silniční nehodovosti na úseku vnitrozávodové dopravy.

Kraje:

Karlovarský kraj

V rámci zabezpečení účinného státního odborného dozoru nad Stanicemi technické kontroly provedl v roce 2005 Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, státní odborný dozor ve 2 Stanicích technické kontroly. Tyto kontroly jsou prováděny průběžně každý rok.

Liberecký kraj

V rámci Libereckého kraje bylo provedeno 16 kontrol SOD nad činnostmi STK. Uloženo 10 pokut v celkové výši 475.000,- Kč.

Při zkouškách žadatelů o profesní osvědčení k provádění výuky a výcviku žadatelů o řidičská oprávnění bylo provedeno 17 kontrol přípravy těchto uchazečů v autoškolách.

V kraji probíhají pravidelné kontroly dopravců ve firmách a kontroly na silnicích a ukládání sankcí statistiky výkonu SOD jsou měsíčně zasílány Ministerstvu dopravy, byla odeslána celková statistika za rok 2005.

Olomoucký kraj

Krajský úřad Olomouckého kraje v průběhu roku 2005 provedl státní odborný dozor u 15 stanic technické kontroly, na základě plánu kontrolní činnosti. U žádné z těchto kontrolovaných stanic nebyly zjištěny závady či nedostatky, které by byly důvodem k uložení sankcí. U jedné stanice byla provedena kontrola na základě podání.

V roce 2005 provedl krajský úřad Olomouckého kraje státní dozor celkem u 16 autoškol v Olomouckém kraji. Při těchto kontrolách nebyly zjištěny žádné závažnější závady.

Krajský úřad Olomouckého kraje v roce 2005 věnoval velkou pozornost kontrolní činnosti v oblasti podnikání v silniční motorové dopravě.

Státní odborný dozor byl prováděn jednak formou silničních kontrol, jednak dohlídkami přímo v sídlech dopravců. Kontroly byly zaměřeny především na dodržování zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě a sociálních předpisů v silniční dopravě podle nařízení Rady 3820/852 a 3821/85. Ve spolupráci s Policií ČR provedl Krajský úřad Olomouckého kraje za rok 2005 celkem 62 silničních kontrol a dále 166 dohlídek u dopravců.

Pardubický kraj

Pro zvýšení bezpečnosti nákladní dopravy bylo v roce 2005 v Pardubickém kraji provedeno 818 silničních kontrol.

Ústecký kraj

V roce 2005 provedl Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy spolu s pracovníky kontrolního odboru Ministerstva dopravy Státní odborný dozor v 8 Stanicích technické kontroly z toho 3 Stanice technické kontroly byly bez závad. Tyto kontroly jsou prováděny průběžně každý rok.

V rámci provádění kontroly státního odborného dozoru a dohlídek došlo v roce 2005 k 68 státním odborným dozorům nad profesionálními dopravci.

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina poskytuje metodickou pomoc obcím. Bylo uskutečněno dvoudenní metodické zaměstnání pro zkušební komisaře za účasti Ministerstva dopravy a CDV Brno.

V rámci kraje bylo provedeno 163 kontrol dopravců v provozovnách a 90 na silnicích. Bylo zjištěno 334 porušení zákona a uloženy pokuty ve výši 778.000,- Kč.

OPATŘENÍ I 3: Dokončení harmonizace právní úpravy ČR s EU, její průběžná novelizace

Ministerstvo dopravy:

Materie je součástí přijaté novely zákona č. 361/2000 Sb., která byla ve Sbírce zákonů vyhlášena pod č. 411/2005 Sb. a účinnosti nabude 1. července 2006.

Jedná se o naplnění Směrnice 91/671/EHS o povinném používání bezpečnostních pásů ve vozidlech do 3,5t.

V oblasti řídičských průkazů došlo k harmonizaci se Směrnicí 91/439/EHS.

OPATŘENÍ I 4: Zvýšení účinnosti práce Policie ČR a správních úřadů

Ministerstvo vnitra:

V rámci porad policejního prezidenta (včetně porad s řediteli Policie ČR správ krajů a správy hl. m. Prahy) byl pravidelně sledován stav a vývoj v oblasti bezpečnosti a plynulosti silniční dopravy, včetně vývoje nehodovosti a jejích následků, výsledků DBA a výsledků operativně přijímaných opatření. Tato problematika je i součástí

programu služebních porad jednotlivých vedoucích pracovníků na všech stupních řízení. V některých krajích je Resortní akční plán rozpracován do dílčích plánů, které odrážejí místní podmínky kraje (např. Jihomoravský kraj, Severočeský kraj, Karlovy Vary, Plzeň).

Největší absolutní pokles počtu dopravních nehod byl zaznamenán v Jihomoravském kraji (o 827 oproti roku 2004), největší absolutní pokles usmrčených osob při dopravních nehodách byl zaznamenán v Severomoravském kraji (o 34) a Severočeském kraji (o 16). Tyto tři kraje lze i podle odevzdaných podkladů k vyhodnocení Resortního akčního plánu hodnotit jako kraje s velkou dávkou iniciativy v přístupu k řešení dopravní bezpečnosti silničního provozu, a to i přesto, že Jihomoravský kraj má nejvyšší počet usmrčených osob při dopravních nehodách a Severomoravský kraj patří spolu s hl. m. Prahou k územím, na nichž bylo v roce 2005 zaznamenáno nejvíce dopravních nehod.

Jako pozitivní lze vnímat výrazně zvýšený zájem služebních funkcionářů o tuto problematiku v roce 2005. Ke zkvalitnění práce přispělo i větší množství i kvalita vnitřních kontrol.

V roce 2005 bylo provedeno celkem 570 celodenních kontrolních akcí (v roce 2004 26), při kterých bylo zjištěno celkem 274 nedostatků, z toho 190 nedostatků spočívajících v porušování ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (například 113 zjištěných případů nepřipoutání bezpečnostními pásy, 67 případů nesprávného parkování, 6 případů nesprávného způsobu jízdy a 4 případy překročení povolené rychlosti. Další 84 zjištěné nedostatky spočívaly v nedodržení interních aktů řízení upravujících využívání a používání služebních dopravních prostředků příslušníky a zaměstnanci Policie České republiky při řízení služebních vozidel.

Vyhodnocením dosud došlých zpráv o přijatých opatřeních bylo zjištěno, že na základě předložených informací byla příslušnými služebními funkcionáři přijata různá opatření k zamezení opakování zjištěných nedostatků. U dotčených příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky došlo zejména k upozornění na povinnost dodržování zákona při řízení služebních vozidel a v některých závažnějších případech porušení zákona přistoupili služební funkcionáři k řešení přestupků v souladu s ustanovením zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky. Nejčastěji uvedeným způsobem řešení je vytknutí uvedeného jednání dle ustanovení § 34 odst. 1 citovaného zákona.

V pěti případech porušení právních norem nebyla kázeňská opatření přijímána, z důvodu plnění důležitých služebních úkolů v době události.

Pro dokumentaci služebního postupu policie a kontrolované osoby bylo pořízeno 177 ks osobních diktafonů se schopností akustického záznamu průběhu služebního úkonu, kterými byli vybaveni policisté v přímém výkonu služby při dohledu na bezpečnost silničního provozu. Zavedení tohoto zařízení se v praxi osvědčilo. Digitální záznamníky dle provedeného vyhodnocení odpovídají požadavkům výkonu služby. Jako nadbytečné se jeví pořizovat záznamy při šetření střetu se zvěří a ohledání místa činu.

V době od 1. srpna 2005 do 30. prosince 2005 byla kontrolními orgány Policie ČR provedena mimořádná tematická kontrola zaměřená na ověření dodržování přijatých opatření k eliminaci korupčního jednání příslušníků Policie České republiky v průběhu akce „Kryštof“. V uvedeném období bylo provedeno celkem 282 kontrol, při nichž bylo kontaktováno 560 občanů, kteří byli dotazováni na korektnost postupu hlídek, jejich chování, případně jiné negativní poznatky týkající se způsobu řešení přestupků zjištěných při bezprostředně předcházející kontrole. Provedenými dotazy nebyly zjištěny žádné negativní poznatky či připomínky na jednání či chování policistů. V rámci kontroly byly rovněž zkontrolovány záznamy a data z elektronické paměti u 64 alkoholtesterů a 53 radarů a porovnány s výsledky policejních kontrol v jednotlivých dnech. ani zde nebyl zjištěn žádný nedostatek či nesoulad. V průběhu kontroly bylo zjištěno 6 pochybení spočívajících v nesprávné manipulaci

s pokutovými bloky (nevyplnění či neúplně vyplnění), v jednom případě bylo zjištěno nepředání pokutových bloků přestupci. Tento případ byl oznámen jako podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele Inspekci ministra vnitra.

Veřejnost je průběžně informována o možnosti využít protikorupční linku MV ČR.

Na základě výsledků a poznatků zjištěných v průběhu kontroly a zejména vzhledem ke společenskému významu kontrolované oblasti byla tematická kontrola s totožným zaměřením zařazena do plánu hlavních kontrolních úkolů kontrolních útvarů Policie České republiky na rok 2006.

Evidence uložených pokut je vedena na celostátní, krajské i okresní úrovni. Je vyhodnocována několikrát ročně. V roce 2005 bylo zjištěno v rámci dopravně bezpečnostních akcí a dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu (tj. bez přestupků souvisejících s dopravními nehodami) celkem **948 991 přestupků** (-33 347 v roce 2004), za něž byly uloženy pokuty v celkové výši **360 360 640,- Kč** (- 5 742 988 Kč). Poměr přestupků vyřízených na místě (84 %) a oznámených správnímu orgánu (16 %) byl v roce 2004 i 2005 stejný.

Za účelem vymahatelnosti uložených sankcí byly měsíční výkazy nedoplatků za pokuty na místě nezaplacené do 31.12.2005 zasílány finančním úřadům.

Není v možnostech policie zásadním způsobem ovlivnit zkrácení doby od zjištění přestupku až do vymožení sankce, je však v jejích možnostech v případech, kdy neprojedná přestupek na místě, ovlivnit a tedy i zkrátit dobu od zjištění přestupku k jeho oznámení správnímu orgánu. Jedná se zejména o šetření dopravních nehod, kde je sledována rozpracovanost a tedy i zkrácení lhůty do odevzdání oznámení o podezření z přestupku příslušnému správnímu orgánu. To však naráží do jisté míry na nízké početní stavy dopravních inspektorátů, zejména na dálničních odděleních.

Projednávání přestupků, u nichž nebyl zjištěn přestupce na místě přestupku, výrazným způsobem ovlivňuje legislativní úprava a její aplikace. I nadále se policisté setkávají s případy, kdy provozovatel vozidla nepřevezme předvolání, nedostaví se k podání vysvětlení nebo využije ustanovení § 12 zákona o Policii České republiky, resp. § 60 odst. 21 přestupkového zákona a vysvětlení odmítne podat. I když lze spatřovat v novele zákona o provozu na pozemních komunikacích (zákon č. 411/2005 Sb.) jisté zlepšení (v úpravě povinnosti provozovatele sdělit skutečnosti potřebné kurčení totožnosti řidiče vozidla podezřelého ze spáchání přestupku), je třeba řešení hledat spíše ve využití kvalitních technických prostředků. Zvažuje se např. možnost porovnání fotografií z informačního systému MV (občanské průkazy) s fotografiemi osob zajištěných při zadokumentování přestupku v silničním provozu technickým zařízením.

Na způsob vyřizování a oznamování přestupků příslušným orgánům byla zaměřena pozornost pracovníků služby dopravní policie na všech stupních řízení. Počet osob, které se dostavily k podání vysvětlení se oproti loňskému roku výrazně zvýšil – z asi 20 – 30 % na zhruba 51 % v hlavním městě, v ostatních krajích až na 60 – 70 % (např. Středočeský kraj, Jihomoravský kraj), někde přetrvávají v tomto směru problémy – např. Západočeský kraj uvádí, že asi 1/4 přestupků byla odložena, neboť se nepodařilo zjistit, která osoba přestupek spáchala.

V Severočeském kraji zavedli elektronickou evidenci, již je znemožněna zpětná změna údajů o přestupku, zjednodušení administrativy při postupování věcí k vymáhacímu řízení, dále důsledná evidence počtu přestupků, výše pokut, kontrolní porovnávání evidenčních systémů. Ve zkušebním provozu je vlastní systém redukce záznamů v hlídkových knížkách a jejich nahrazení hlídkovým listem.

Od 1. 1. 2006 nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb. („nový správní řád“), který by měl významným způsobem zefektivnit proces výkonu správního rozhodnutí, přičemž při exekuci peněžitého plnění se uplatní postup pro správu daní a poplatků. Od 1. ledna roku 2006 bude vymáhat pokuty a nedoplatky uložené státními orgány, tj. i nezaplacené pokuty uložené Policií ČR za dopravní přestupky, Generální ředitelství cel. Vymožené sankce budou i nadále příjmem státního rozpočtu. Správní řád však nepřináší změnu v možnosti uložit pořádkovou pokutu za nedostavení se na předvolání Policie ČR, neřeší administrativní aj. náklady a vícenáklady spojené s prošetřováním přestupku u policejního orgánu (ty jsou řešeny paušálem až u orgánu správního, pokud se podaří zjistit všechny náležitosti potřebné k oznámení přestupku). V některých krajích existuje úzká spolupráce se správními orgány, které bezprostředně informují policii o problémech spojených s řešením přestupků, nicméně informace o tom, jak byl konkrétní přestupek vyřešen, jsou správním orgánem poskytovány i nadále pouze na základě žádosti oznamovatele.

V současné době má Policie ČR přístup do registru vozidel a registru řidičů, nicméně vyžadování této informace z místa výkonu dohledu či šetření dopravní nehody cestou operačních středisek je zdlouhavé a neefektivní. Vozidla Policie ČR jsou postupně vybavována technickými prostředky k on-line přístupu do těchto registrů. Policie nebyla dosud vybavena čtečkami dokladů.

Do konce roku 2005 měl být zahájen pilotní projekt bezhotovostních plateb pomocí platebních terminálů. Bylo zrušeno výběrové řízení, protože hodnota zakázky nepřevyšuje 2 mil. Projekt bude realizován jako tzv. malá zakázka a smlouva s oslovenou firmou má být uzavřena v 1. čtvrtletí 2006. Předmětem smlouvy bude poskytnutí komplexní služby - provozu 50 terminálů, včetně zaškolení policistů. Služba bude poskytována do konce roku 2006, pak si firma své terminály opět z vozidel PČR odinstaluje. Po ukončení poskytování služby dojde k vyhodnocení pilotního projektu. V případě rozhodnutí o využívání terminálů i v následujícím období bude nutno zadat novou zakázku.

Dopravní policie disponuje pouze elektronickou evidencí přestupků při zpracování „Přehledu o činnosti“ v programu LOTUS-NOTES, a to ve stanoveném a schváleném rozsahu jednotlivých položek.

Oproti loňskému roku došlo k výraznému zvýšení zájmu ze strany služebních funkcionářů o tuto oblast, což se projevilo i ve vyšším počtu projednaných přestupků, u nichž nebyl zjištěn přestupce na místě přestupku – a to ve většině krajů. Nicméně i do budoucna je třeba tuto oblast bedlivě sledovat a vyhodnocovat. K realizaci oprávnění a povinností, které Policii ČR ukládá novela zákona o provozu na pozemních komunikacích je třeba dovybavit všechny policisty v přímém výkonu on-line přístupem do registru vozidel a řidičů z místa výkonu dohledu a šetření DN.

Osvědčila se činnost společných týmů policie, správních orgánů a dalších subjektů na bezpečnostních akcích zaměřených na kontrolu dodržování povinností vyplývajících ze zákona č. 111/1994 Sb., a mezinárodních dohod ADR a AETR.

Zavedení společných týmů Policie ČR a správních úřadů nebylo v r. 2005 až na výjimky realizováno. Jednotlivé správní úřady se většinou odvolávají na nedostatek pracovníků a finančních prostředků na přesčasy. Naopak ze strany Policie ČR je minimálně využívána služba správního orgánu Magistrátu hl. m. Prahy, který má zavedenu „domácí službu referenta na telefonu“.

V Západočeském kraji existuje dohoda o zřízení mobilní jednotky správního úřadu v okrese Sokolov.

Zavedení společných týmů Policie ČR a správního orgánu se plně osvědčilo při řešení přestupků podle zákona č. 111/1994 Sb., a mezinárodních dohod ADR a AETR, v ostatních případech je využíváno minimálně.

Policie ČR zveřejňuje informace o preventivních a prezentačních akcích průběžně v celorepublikových i regionálních médiích a prostřednictvím webových stránek MV. Mezi nejnavštěvovanější stránky celého webu patří bezesporu dopravní informace. Při zajišťování dopravního vysílání spolupracuje MV s řadou externích partnerů jako například ÚAMK, Český rozhlas, Česká televize, Centrum služeb pro silniční dopravu a podobně.

Žádané jsou rovněž informace o dopravně bezpečnostních akcích a jejich výsledcích a automaticky generované statistiky denních dopravních nehod a statistiky těchto nehod za jednotlivé měsíce a roky. Součástí nabídky je aplikace pro vyhledávání odcizených motorových vozidel v policejní databázi, která je dostupná prostřednictvím webových a wapových stránek, telefonem a faxem, prostřednictvím SMS a od října 2005 také v experimentálním vysílání digitální televize prostřednictvím DVB-T Českého Telecomu a. s. v multiplexu C. MV připravuje také stránku týkající se bezpečnosti dětí v dopravě.

Další nedílnou součástí informačního servisu je i Rádio Vnitro. Policejní dopravní informace se také nepřetržitě v pětiminutových obměnách poskytují prostřednictvím teletextových stránek 591-594 na ČT1.

K prezentaci dopravně bezpečnostní problematiky využívá MV např. i Invex – každoroční veletrh informačních technologií, na němž prezentuje moderní technologie, které se využívají v bezpečnostně dopravní oblasti. (Na loňském Invexu, který se konal od 24.10. do 27.10. 2005, byl např. prezentován nový kamerový systém pro brněnské křižovatky a také nový mobilní radarový systém Martina, který policie začíná používat pro sledování rychlosti vozidel. Policie také představila počítačový software, který se nově používá pro řešení a vyhodnocování dopravních nehod.)

O aktivitách v oblasti dopravní bezpečnosti vydává MV řadu tiskových zpráv.

Úkol je plněn. Díky práci tiskového odboru MV a zapojení MV a Policie ČR do projektu Jednotný systém dopravních informací se v roce 2005 výrazně zkvalitnil přístup veřejnosti k poskytovaným dopravním informacím.

Ministerstvo financí:

Celní správa České republiky podle zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě ve znění pozdějších předpisů, vykonává státní odborný dozor v silniční dopravě nad prací osádek vozidel v mezinárodní silniční nákladní dopravě a ve věcech mezinárodní dopravy osob a provádí kontroly přeprav podléhající Dohodě ADR. Tuto kontrolní činnost vykonává na celém území České republiky, čímž se zařadila mezi složky, které přímo ovlivňují provoz na pozemních komunikacích.

Při silničních kontrolách zaměřených na dodržování stanovené doby řízení bezpečnostních přestávek a stanovených dob odpočinku, bylo celníky zkontrolováno 98 147 vozidel a zjištěno 3 869 porušení. Při kontrolách zaměřených na přepravy nebezpečných látek podléhající Dohodě ADR bylo zkontrolováno 3 909 vozidel a zjištěno 210 porušení.

Celní správa na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 20. října 2004 č. 1027, k opatřením v silničním provozu na dálnici D1, zajišťuje ve spolupráci s Centrem služeb pro silniční dopravu a Policií ČR pravidelnou kontrolní činnost.

Mimo svou vlastní kontrolní činnost na pozemních komunikacích, se celní správa účastní celostátních dopravně bezpečnostních akcí vyhlašovaných policejním prezidentem nebo Ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia ČR.

Kraje:

Karlovarský kraj

V rámci důsledného provádění kontroly postupu Policie ČR, obecní a městské policie a správních úřadů při postihu přestupků v oblasti bezpečnosti a plynulosti

silničního provozu. Pravidelné vyhodnocování účinnosti kontroly v roce 2005 proběhlo 6 kontrol postupu správních orgánů při postihu přestupků v oblasti BESIP a to u Městského úřadu Mariánské Lázně, Cheb, Kraslice, Ostrov, Aš a Magistrátu města Karlovy Vary.

Liberecký kraj

V rámci kraje byly provedeny 4 kontroly na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností nad výkonem přenesené působnosti, tedy i v oblasti přestupků na úseku dopravy, přičemž nebyly zjištěny podstatné závady.

Olomoucký kraj

Krajský úřad Olomouckého kraje provádí pravidelné kontroly u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. V roce 2005 byla provedena kontrola prováděného správního řízení a vydávání správních rozhodnutí v oblasti přestupků v silničním provozu. Byla provedena kontrola u 2 městských úřadů. U těch úřadů, kde jsou zjištěny závažnější nedostatky, je prováděna následná kontrola vždy v dalším roce.

Plzeňský kraj

Krajský úřad organizoval 2 metodické porady za účasti všech obcí s rozšířenou působností za účasti PČR a pracovníků Ministerstva dopravy.

Ústecký kraj

V roce 2005 proběhly v Ústeckém kraji 3 kontroly postupu správních orgánů při postihu přestupků v oblasti BESIP.

Kraj Vysočina

Kraj jako odvolací orgán, zohledňuje toto opatření v řízení. Např. bylo podáno jedno trestní oznámení na neznámého pachatele za označení vozidla padělanými kontrolními nálepkami o provedení emisní a technické kontrole.

J. Koordinování všech činností

OPATŘENÍ J 1: Metodické řízení veřejné správy v rámci BESIP

Ministerstvo dopravy:

Koordinace a podpora aktivit v oblasti BESIP na regionální úrovni byla realizována prostřednictvím pracovníků na krajské úrovni doplněné účastí pracovníků BESIP na vybraných jednáních v regionech. Byly realizovány semináře pro pracovníky veřejné správy a byly distribuovány metodické materiály jako např. Akční plán národní strategie bezpečnosti silničního provozu pro rok 2005.

Analytická a monitorovací činnost byly v roce 2005 zajištěna prostřednictvím projektů VaV a RPS zaměřených na sledování a analýzu dopravní situace také z pohledu vývoje nehodovosti. Pravidelně byla sledována nehodovost a její vývoj s výstupy pro potřeby BESIP.

V rámci zvýšení intenzity zapojení dalších subjektů do systému prevence nehod na pozemních komunikacích byla zahájena realizace pilotního projektu zaměřeného na zvýšení bezpečnosti silničního provozu v oblasti represivně preventivní, také pomocí zapojení městské police.

Ministerstvo vnitra:

V roce 2005 bylo realizováno ve spolupráci s obcemi, krajskými úřady a školami množství aktivit, zejména v oblasti prevence:

- besedy ve školách, pro řidiče, seniory, pro svěřence Ústavu pro mentálně postižené ap.,
- přednášky pro budoucí řidiče,
- výstavy,
- dětské soutěže s dopravní tematikou,
- akce Děti pozor červená,
- celostátní akce „Jezdíme s úsměvem“,
- okresní a krajská kola akce „Cyklista roku“,
- informace o vývoji dopravní nehodovosti, informace o uzavírkách,
- spolupráce při budování a provozu dopravních hřišť.

Velmi dobrá spolupráce je i při řešení přechodů pro chodce. Policisté se účastní činností komisí BESIPu v rámci obce.

Spolupráce Policie v oblasti prevence a dopravní výchovy byla v rámci ankety zaměřené na spolupráci obcí a policie v oblasti BESIP realizované v roce 2005 hodnocena velmi kladně.

Policie ČR úzce spolupracuje s krajskými regionálními pracovníky BESIP, s pracovníky oddělení BESIP na Ministerstvu dopravy.

Dále Policie ČR spolupracuje s mezinárodní organizací TISPOL při vyhlásování akcí s konkrétním zaměřením, které probíhá i v dalších evropských zemích.

Preventivní pracovníci Policie ČR spolupracují s řadou státních i neziskových organizací, se školami, městskou policií a obecními úřady především na místní úrovni (např. přednášky a besedy ve školách), ale i na úrovni celorepublikové (např. při organizování Rodinného odpoledne s Policií ČR na Letné, dopravní akce Pásovec). Policie spolupracuje s nadací Malina, s nadacemi Podaná ruka, Otevřená společnost OPS, Děťství bez úrazu a s Kooperativou a Českou pojišťovnou.

V roce 2005 byl usnesením vlády č. 590 schválen projekt realizace Jednotného systému dopravních informací pro ČR (JSDI). Prioritním úkolem pro rok 2006 v

působnosti Ministerstva vnitra bude realizace II. etapy rozvoje aplikace Centra dopravních informací PČR, započatá na konci roku 2005 a úprava informačních systémů Hasičského záchranného sboru ČR.

V rámci Severočeského kraje se osvědčila spolupráce s policií SRN jak při dohledu, tak při aktivitách preventivního charakteru.

Jako dobrý příklad propojení represivních, preventivně výchovných a informačních aktivit v roce 2005 je třeba vyzdvihnout zejména projekt „Pásovec“.

V roce 2006 budou pro prezentaci osvědčených postupů více využívány intranetové stránky MV a publikační možnosti v časopise Veřejná správa, Policista apod.

Kraje:

Jihočeský kraj

Ustavil krajský aktiv BESIP, jehož organizačním řízením je pověřen pracovník odboru dopravy a silničního hospodářství krajského úřadu. Stálým účastníkem jeho zasedání je první náměstek hejtmána Jihočeského kraje. Aktiv projednává informace o dopravně výchovné situaci, pořádaných akcí a jejich vyhodnocení včetně rozdělování finančních prostředků z rozpočtu kraje.

Karlovarský kraj

V rámci Koordinace a podpory činností koordinačních orgánů BESIP samostatná komise BESIP zřízena není a záležitosti týkající se bezpečnosti silničního provozu jsou pravidelně projednávány v aktivech BESIP na úrovni obcí s rozšířenou působností.

Liberecký kraj

Zastupitelstvem Libereckého kraje byl v listopadu 2003 schválen dokument „Koncepte BESIP v Libereckém kraji“ – obsahuje úkoly střednědobého a dlouhodobého charakteru, každoročně dochází k vyhodnocování těchto úkolů.

Koncept BESIP v Libereckém kraji byl ustanoven řídicí výbor BESIP, který se schází jednou až dvakrát ročně a je složen z odborníků z jednotlivých oblastí, které souvisejí s BESIP.

Olomoucký kraj

U krajského úřadu Olomouckého kraje je zřízena krajská koordinační komise BESIP, která má 16 členů. Tato komise prostřednictvím tajemníka komise zabezpečuje koordinaci činností komisí BESIP u jednotlivých měst v kraji. Dále se podílí na přípravě a realizaci některých bezpečnostně výchovných akcí v kraji a každoročně přispívá jednotlivým obcím v kraji finančními příspěvky na realizaci aktivit v oblasti BESIP. V roce 2005 bylo na oblast BESIP z prostředků kraje uvolněno 700.000,- Kč. Finanční prostředky a koordinace činností jednotlivých komisí BESIP u jednotlivých městských úřadů je prováděna prostřednictvím regionálního pracovníka BESIP, který je tajemníkem krajské koordinační komise BESIP.

Komise v roce 2005 měla dvě zasedání, z toho jedno výjezdní, kterého se zúčastnili zástupci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Na tomto výjezdním zasedání byli zástupci obecních úřadů seznámeni s výsledky kontrol prováděného správního řízení u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a se základními ustanoveními nového zákona o provozu na pozemních komunikacích.

V roce 2005 se Olomoucký kraj finančně i organizačně podílel na řadě akcí zaměřených na oblast prevence bezpečnosti silničního provozu.

Ústecký kraj

Samostatná komise BESIP zřízena není a záležitosti týkající se bezpečnosti silničního provozu jsou pravidelně projednávány v Komisi pro dopravu Rady Ústeckého kraje.

Kraj Vysočina

V kraji Vysočina byla dokončena příprava krajské koncepce BESIP. Aktivity BESIP zahájily činnost ve čtyřech obcích s rozšířenou působností. Krajská koncepce BESIP bude metodickým podkladem pro vytváření vlastních místních plánů ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

OPATŘENÍ J 2: Zvýšení účinnosti práce Koordinační rady ministra dopravy pro bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a jejího sekretariátu

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy navrhlo vládě vytvoření Rady vlády pro bezpečnost silničního provozu, vláda svým usnesením č. 394 ze dne 28. dubna 2004 tuto radu zřídila. Sekretariát Rady vytvořil pracovní skupiny pro plnění Národní strategie, pro dopravní výchovu a pro informační aktivity.

OPATŘENÍ J 3: Zajištění analytické a koncepční činnosti

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy zajišťuje plnění tohoto úkolu prostřednictvím projektů „Věda a Výzkum“ zadávaných na základě analýz dopravní nehodovosti a potřeb ministerstva v této oblasti:

Ministerstvo dopravy zpracovalo novelizaci zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. V rámci přípravy této novelizace MD úzce spolupracovalo i s ostatními resorty. Novel a zákona č.361/2000 Sb. byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 411/2005 Sb. účinnosti nabude 1. července 2006.

Ministerstvo dopravy aktivně využívá databázi dopravních nehod Policie ČR v rámci přípravy svých aktivit v oblasti prevence dopravní nehodovosti.

V rámci plnění opatření byl zahájen zkušební provoz české Observatoře bezpečnosti silničního provozu. Pro její vytvoření byla jako vzor použita informační databáze RSIS. RSIS je informační systém vyvinutý v Holandsku výzkumným ústavem bezpečnosti silničního provozu SWOV, který již několik let velmi dobře slouží všem osobám odpovědným za zvyšování bezpečnosti silničního provozu na všech úrovních státní správy, ale i všech dalších subjektů, které se zabývají otázkami snížení následků nehodovosti v silničním provozu. Používání databáze RSIS se natolik osvědčilo, že bylo rozhodnuto, že se stane základním vzorem pro budoucí Evropskou observatoř bezpečnosti silničního provozu. (European Road Safety Observatory).

Podobně jako u holandské databáze RSIS je i cílem projektu SENZOR vytvořit v české Observatoři bezpečnosti silničního provozu rozsáhlou soustředěnou databázi všech dostupných informací a dat o bezpečnosti silničního provozu, využitelnou pro dennodenní rozhodování o opatřeních ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v ČR na všech úrovních státní správy.

V rámci plnění dílčího cíle zahájení zkušebního provozu české Observatoře bezpečnosti silničního provozu v roce byly učiněny v roce 2005 následující kroky:

- zajištění struktury databáze RSIS a její překlad do češtiny,
- první návrh struktury české Observatoře bezpečnosti silničního provozu. Tato první struktura byla vytvořena na několika pracovních setkáních,
- stanovení pravidel pro náplň jednotlivých částí struktury jak po informační, tak i datové stránce,
- stanovení pravidel pro interaktivní odkazy, odkazy na literaturu apod.,

- návrh upravené struktury Observatoře,
- příprava základních informací jednotlivých částí Observatoře,
- návrh internetové aplikace Observatoře,
- zpracování a editace příslušných informací a dat do internetové aplikace,
- zahájení zkušebního provozu Observatoře na intranetu Centra dopravního výzkumu
- překlad vybraných informačních kapitol databáze RSIS pro jejich možné zveřejnění na stránkách české Observatoře a získání souhlasu s jejich využitím pro tuto potřebu,
- průběžná editace jednotlivých informací a dat do zkušebního provozu Observatoře.

Ministerstvo vnitra:

Usnesením č. 394 ze dne 28. dubna 2004 schválila vláda materiál „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“, jehož gestorem je Ministerstvo dopravy. Ministerstvo vnitra zpracovalo k realizaci této strategie Resortní akční plán bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, který je každým rokem aktualizován a vyhodnocován.

Vzhledem k tomu, že Národní strategie byla schválena v dubnu 2004, bylo doporučeno, aby v průběhu roku 2006 byla svolána pracovní meziresortní skupina k prověření správnosti definovaných cílů a nástrojů Strategie.

Na všech úrovních Policie ČR je v jednotlivých statistických obdobích prováděno pravidelné vyhodnocení stavu a vývoje nehodovosti na pozemních komunikacích, včetně případných návrhů na řešení aktuálních problémů. Každý měsíc a souhrnně za celý kalendářní rok se zpracovává přehled o stavu a vývoji základních ukazatelů nehod na pozemních komunikacích.

Pro potřebu vyhodnocování nehodových míst je již dlouhodobě zpracováván přehled nehod a jejich následků v závislosti na staničení komunikací.

Vyhodnocování příčin dopravní nehodovosti je věnována trvalá pozornost na všech stupních řízení. Na základě výsledků těchto analýz je výkon služby při dohledu na bezpečnost silničního provozu situován zejména do těchto míst se zaměřením na zjišťování přestupků, které jsou nejčastějšími příčinami dopravních nehod v těchto úsecích. Ve spolupráci s příslušnými subjekty se vedou jednání o odstraňování kolizních míst. Dopravními inženýry Policie ČR jsou pak v těchto místech a úsecích navrhována příslušným správcům a silničním úřadům dopravně technická řešení, která by přispěla ke snížení dopravní nehodovosti.

Vyhodnocování příčin dopravních nehod je věnována pozornost i při stanovení priorit pro další rok v rámci Resortního akčního plánu bezpečnosti silničního provozu.

Všechny dopravní nehody jsou zaznamenány v prostředí LOTUS NOTES, kde se zpracovávají údaje k dopravním nehodám, včetně následků a příčin. Tyto statistické údaje jsou podkladem pro každoroční zpracování Přehledu dopravní nehodovosti, který je prezentován i na webových stránkách MV (<http://www.mvcr.cz/statistiky/nehody.html>).

Statistika dopravní nehodovosti na úrovni kraje je zcela systematicky vedena na intranetových stránkách Policie ČR; uvedená data jsou přístupna pro uživatele vnitřní sítě, veřejnosti jsou poskytována na vyžádání.

Úkol je plněn, je třeba zajistit technické vybavení všech útvarů pro přesnou lokalizaci dopravních nehod.

OPATŘENÍ J 4: Zvýšení intenzity zapojení dalších subjektů do systému prevence nehod na pozemních komunikacích

Ministerstvo dopravy:

Ministerstvo dopravy spolupracovalo v roce 2005 mj. s:

- Evropská unie – DG TREN Evropské komise, spolufinancování projektu propagujícího dětské autosedačky „Pásovec“
- Nadace BESIP – konkrétní aktivity v opatření č. A1, B2, B4, C1, D1, E1, E2
- Nadace partnerství, Nadace Malina
- Český červený kříž – konkrétní aktivity v opatření č. G1
- ČESMAD
- Autoklub České republiky – aktivity v opatření č. B4
- ÚAMK – aktivity v opatření č. B4 , D1 , E1, E2
- Česká podnikatelská pojišťovna
- Plzeňský Prazdroj, Staropramen, Fórum pro zodpovědnou konzumaci alkoholu
- Eurolines

Zhodnocení průběžného plnění Strategie

Silné stránky plnění Strategie

- společenská podpora pro zvyšování bezpečnosti silničního provozu,
- schválení nových pravidel silničního provozu přijetím novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon č. 411/2005 Sb.),
- realizace kvalitních komunikačních aktivit propagujících bezpečné chování,
- vytvoření každoročně aktualizovaného a vyhodnocovaného Resortního plánu bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a zvýšené úsilí Policie ČR při jeho naplňování,
- posílení pravomocí obecní policie,
- růst aktivit na krajské a obecní úrovni,
- zapojení Celní správy do systému kontrol profesionálních dopravců.

Slabé stránky plnění Strategie

- nedostatky v zajištění personálních stavů policistů v přímém dohledu a dozoru nad silničním provozem,
- nedostatky v materiálně technickém vybavení Policie ČR,
- nedostatek expertů zapojených do řešení silniční bezpečnosti na místní a krajské úrovni,
- nedostatek finančních prostředků na úpravu dopravního prostoru v obcích.

Seznam použitých zkratk:

AČR	Autoklub České republiky
AMK	Automotoklub
ASŘ	Automatické systémy řízení
BESIP	Bezpečnost silničního provozu
ČČK	Český červený kříž
ČD	České dráhy
ČT	Česká televize
DBA	Dopravně bezpečnostní akce
DN	Dopravní nehoda
DSMC	Dopravní soutěž mladých cyklistů
EU	Evropská unie
FN	Fakultní nemocnice
GŘ ČD	Generální ředitelství Českých drah
HMZ	Hlídky mladých zdravotníků
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajská hygienická stanice
MD	Ministerstvo dopravy
MHD	Městská hromadná doprava
MMZ	Magazín mladého zdravotníka
MO	Ministerstvo obrany
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NPZ PPZ	Národní program zdraví – Projekty podpory zdraví
NSZM	Národní síť zdravých měst
PČR	Policie České republiky
RAP	Resortní akční plán
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SDPP	Světový den první pomoci
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SOD	Státní odborný dozor
STK	Stanice technické kontroly
ŠVP	Školní vzdělávací program
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
ÚAMK	Ústřední automotoklub
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZŠ	Základní škola
ZvŠ	Zvláštní škola
ZÚ	Zdravotní ústav